

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 CSÜTÖRTÖK október 28.

298. szám

M megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg 3. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovin trg 3. (Minerva palota)

Külön párt?

Tehát megint felvetődött a kérdés: minek van magyar párt s ha már van, miért jár külön uton? Ne méltóztassanak azt hinni, hogy csak vajdasági szerb lapok szerkesztőségeiben fogalmazzák meg így a felénk fordított kérdést. Nekünk is problémánk ez s minél messzebb vagyunk Beogradtól s minél távolabb estünk Szentától, annál többször vetődik fel ez a kérdés, annál többször dörömböl a *telkiismeret rabitzalain*. S ez a kérdés nem elégszik meg a megnyugtató alamizsnáival: egyes és határozott feleletet követel.

Ne gondolják azt, hogy nekünk *passzió* a politika. Ne higgyék azt, hogy mi a magyar párttal élni s a magyar párttal halni akarunk. Azt már megtanultuk: a magyar párthoz fűző párttagság alig élvezhető össze az állampolgári megbízhatóság okirati igazolásával. A testnek, léleknek és kenyérnek, a keresetnek és foglalkozásnak biztonsága felé *nem* a magyar párton keresztül vezet az út. Ne higgyék azt, hogy *botor kedvtelés*, vagy *konok dac* tartja fenn ezt a pártot. Csodálatos dolog ez, alig van a magyar pártnak tagja, aki *nem lélekszene fel boldogan a párt feloszlását kimondó határozat után*. Ki akarja a harcot, ha békében élhet, ki vállalja a megpróbáltatást, ha nem követelnek tőle sem bizonyosságot, sem pedig áldozatot?

E sorok teljesen magán- és teljesen igénytelen véleményt közölnek. De éppen mert pretenzió nélküli: az átlagos értelmű és átlagos érdeklődésű jugoszláviai magyar ember véleményének lehet tekinteni. Mi, szegény, legalább is állampolgári jogokban nem dus, magyarok nem is mondjuk azt, hogy nekünk, *ha török, ha szakad*, kell a magyar párt. De hogy kell, de hogy kell! A többi cél szerű, szegény magyar ember nevében im, ünnepélyesen kijelentem, kilépünk a magyar pártból, csak teljesítsék uraink az ígéreteiket. Nekünk nem magyar párt kell, csak anyanyelven történő oktatás, földreform, mely nemcsak reformot ad, de földet is, nekünk a Polit Mihály igazsága kell, aki szerint — mint a *Bácsme gyei Naplóban* olvastuk — Délszerbiában joggal leszúrták volna azt a minisztert, aki nem engedte volna meg, hogy a szerbek kaszinója *szerb kaszinó* legyen. (— ugyan mit mondana a szent öreg a bezdáni magyar olvasóról? —) nekünk nem külön pártnak a terhe kell, hanem egyenlő közteher, nekünk nem kellemes kisdíák-tragédiák, nem kellemes betört fejek, nem kell *szívái jogrend* és *vrbászi gyülekezési jog*. Nekünk *nem az* kell, hogy külön párt álljon közénk és az államalkotók bizalma közé, nekünk nem kell pártkeret, ha az elválaszt minket a nemzet tagjaitól, nem kell külön út, ha az nem az állampolgári jogok teljesítéséhez vezet.

De vezessenek a másik, a szelebb országutra, ami bennünket a jogok teljességéhez; az állampolgároknak kijáró nyugalomhoz, a kenyérnek, munkának és anyanyelvnek szabadságához visz. Ez nem feltétel, nem kikötés, nem *ellenszámia*, ez csak nagyon őszintén átértett, nagyon mélyről felszakadó sóhajjal felszökő kívánság. *A magyar part-*

nak szívesen leszünk dezertörjei, csak azt ne kívánják, hogy a magyar nyelvnek is hitehagyottjai legyünk.

Miért nem hiszik el nekünk, hogy ránk nézve már régen megszűnt a magyar párt létezési szükséglet lenni; de nemzeti létezési szükséglet volt és marad az alkotmány kijelentéseinek megvalósulása, az állampolgári egyenlőség teljessége, a jogrend szilárdsága, az anyanyelv szabad használatának joga s mindaz a mértéke a szabadságnak és egyenlőségnek, ami a sokat idézett »szerb demokrácia« tartalmát és diszét kitette. Minekünk

csak az a vágyunk, álmunk, kívánságunk, hogy a »szerb demokrácia« fordítsa felénk is nyájas arcát, derűs tekintetét.

Mi nem politizálni akarunk, nem akarunk pártot játszani, frondörösködni és frakciókra szakadozni. Mi élni akarunk. Békét és nyugalmat akarunk; a sok harc után a béke réve után vágyódunk. Mit adott eddig a magyar párthoz tartozás? Bevert fejeket, házkutatásokat és letartóztatásokat izalmát és gyötrelmét, megtagadott utlevélkérelmeket, lenézést, gyanakvást, testi és lelki kinoktat. Mit gondolnak: *értelmes ember*

akarhatja ezt? De becsületes ember megtagadhatja a nyelvét? Tegyük lehetővé, hogy *legalább hinni* tudjunk: nem egyedül a magyar párt védi meg a magyar anyanyelvű jugoszláv állampolgárok jogait, nem a magyar párt fog egyedül harcot kezdeni az állampolgári egyenlőségért, *nem a magyar párt lesz egyedüli letéteményese Miletics Szvetozár nemzetiségi programjának és — zeneszó mellett a legnagyobb készséggel; ujjongó örömmel fogja kimondani feloszlató határozatát a magyar párt.*

(Prekomurjei.)

Csak adóegységesítéssel orvosolható a gazdasági válság

A pénzügyminiszter szerint a kormány javaslata igazságosan osztja el az adóterheket — Megkezdte munkáját a pénzügyi bizottság — Miniszteri expozé a közlekedésügyről — Még mindig nincs elég törvényhozási anyag a parlament számára

A miniszterelnök bejelentette, hogy tárgyalni fog Koroseccel

Beogradból jelentik: A kormány-
nak továbbra is a parlament foglal-
koztatása okozza a legnagyobb gond-
dot, miután *nincs elég előkészített*
törvényhozási anyaga. A parlament
legközelebbi ülésére szintén csak
egész kis jelentőségű ügyeket tűztek
ki, így a léghajózási nemzetközi
konvenciók és bizottság választását
egy készülő kisebrendű jugoszláv-
román konvenció letárgyalására.
Ilyen körülmények között *az a ve-*
szély lenyeget, hogy a kormány
kénytelen lesz néhány napra ismét
élnapolni a parlamentet, míg a bi-
zottságok elkészülnek néhány fonto-
sabb törvényjavaslattal. A kormány
mindenképp azon van, hogy ezt a
népszerűtlen lépést elkerülje és ezért
siettetni a bizottságok munkáját, az-
alatt pedig a parlamentet kevésbé

fontos ügyekkel és a benyújtott in-
terpellációk letárgyalásával foglal-
koztatja.

A szlovén néppárt kormánybalé-
pésének kérdése továbbra is napi-
renden van, de Korosec könnyű
megbetegedése miatt a szerdai nap
folyamán semmivel sem jutott előbbre.
Uzunovics miniszterelnök erre
vonatkozólag az újságíróknak a kö-
vetkezőket mondotta:

— A tárgyalások eddig csak a la-
pokon keresztül folytak. Mihelyt
Koroseccel megkezdem a tárgyalá-
sokat, értesíteni fogom önöket.

— Megkezdődnek-e rövidesen
ezek a tárgyalások? — kérdezték az
újságírók.

— *Erre a kérdésre még nem tu-*
dok válaszolni — felelte a miniszter-
elnök.

A parlament ülése

A parlament szerdai ülését dr.
Pasarics alelnök délelőtt féltizen-
egykor, félórás késéssel nyitotta
meg, mert a kormány előzőleg kon-
ferenciát tartott.

Vilder Pribicevics-párti a jegyző-
könyvhöz szóló hozzá és követelte
annak jegyzőkönyvi megállapítását,
hogy dr. *Pasarics* alelnök a keddi
ülésem házszabálysértést követett el,
amikor *Grizogono* indítványa fölött
csak sürgősségi vitát engedélyezett.
Zagorac Radics-párti felszólalása
után a Ház a jegyzőkönyvet válto-
zatlanul hitelesítette.

Vita az adóegységesítésről

Áttértek ezután *Popovics* Szveti-
szláv Pribicevics-párti képviselő ja-
vaslatának tárgyalására. *Popovics*
Szvetiszláv megindokolta azt a ja-
vaslatát, mely szerint utasítsa a pa-
lament az adóegységesítési törvényt
tárgyaló bizottságot, hogy jelentését
öt nap alatt terjessze be. Rámutatott
arra, hogy öt hónappal ezelőtt a kor-
mány is elfogadta a törvényjavaslat
sürgősségét és mindenkinek kötele-
sége közreműködni az adóegysé-
sítésben, miután ezt az alkotmány is
előírja. Ezzel szemben az adóegysé-

gesítést tárgyaló bizottság már
hosszabb idő óta nem működik. A
gazdasági viszonyok csak úgy ja-
vulhatnak meg, ha az adóegységesí-
tést végrehajtják. *A pénzügyminis-*
ter javaslata azonban még jobban
fel fogja kavarni a gazdasági visz-
onyokat és még súlyosabban fogja a
népet megterhelni.

Bingulac radikális képviselő itt
közbeszólt, mire heves szóváltás tá-
madt közte és *Popovics* Szvetiszláv
között.

Popovics Szvetiszláv: A népnek e
hó végéig tudnia kell, hogy milyen
adókat kell a jövő évben fizetnie. Az
egyik kormányzópart vezére is meg-
ígérte, hogy az adóegységesítési tör-
vényt október 31-ig megszavazzák.

Agatonovics demokrata *Popovics*
indítványa mellett szólalt föl. A pa-
rasztképviselők — mondotta — jól
tudják, milyen súlyos a parasztság
helyezete, de nem mernek beszélni,
mert félnek, hogy válságba kergetik
a kormányt.

A Radics-párti képviselők élénken
tiltakoztak e kijelentés ellen, nagy
lárma támadt, miközben dr. *Pasarics*
alelnök *rendreutasította Agatono-*
vicsot.

Agatonovics polemizált az elnök-
kel, aki erre *újbol rendreutasította*.
Ezután *Agatonovics* rámutatott ar-
ra, hogy a nép jövedelmének 70—80,
sok helyen 100-nál is több százalék-
át fizeti adóba. Legfőbb ideje, hogy
az adóegységesítési törvényjavasla-
tot tárgyaló bizottság befejezze mun-
káját, még pedig az adók leszállítá-
sának és nem fölemelésének szelle-
mében.

Pasarics alelnök kijelentette, hogy
ugyanazon okból, amiért a mult ülé-
sen nem engedett vitát *Grizogono*
javaslata fölött, ezuttal sem enged-
het meg további vitát, mert a ház-
szabályok értelmében a parlament
úgy sem hozhat határozatot.

A pénzügyminiszter válasza

Perics Ninko dr. pénzügyminiszter
emelkedett ezután szólásra és kije-
lentette, hogy ámbár *Popovics* Szve-
tiszláv javaslata nem helyénvaló,
mégis hajlandó a kérdésben felvilá-
gosításokat nyújtani. Az adóegysé-
gesítési törvényjavaslatot tárgyaló
bizottság, a községi választások ide-
jét leszámítva, egész nyáron át dol-
gozott. Éppen az ellenzéki képvise-
lők tudják, hogy a javaslatban mi-
lyen sok megvitatandó anyag van.
Számos szakasz fölött függőben
hagyták a döntést, hogy minél jobb
megoldást találjanak. A javaslat bi-
zottsági tárgyalása végéhez közele-
dik és *a javaslat célja nem az adók*
emelése, hanem azok igazságos el-
osztása.

Popovics Szvetiszláv viszontvála-
sza és *Pasarics* alelnök rövid felszó-
lalása után a többség *Popovics* ja-
vaslatát elvetette.

Megszavazták a katonatisz- tek költözködési illetményei- nek felemelését

Rátértek ezután a napirendre: a
katonatisztek költözködési illetmé-
nyeinek fölemeléséről szóló javaslat
tárgyalására.

Az első szónok *Setyerov* Szlávko
dr. demokrata volt, aki kijelentette,
hogy a kormány takarékosági nyi-

latkozatai pusztá frázisok. *Eddig is 600 millió a költségvetési deficit és félő, hogy az év végéig a deficit két és fél milliárdra emelkedik.* A nehézségek régi keletűek. A kormány a tisztviselők fizetését leszállította, de nem az árvis, hanem a deficit miatt. Helytelen dolog súlyos gazdasági válság idején katonai személyek reprezentációs költségeit emelni.

Demetrovics Juraj Pribicevics-párti hangsúlyozta, hogy a katonai személyek a polgári tisztviselőkkel szemben eddig is kedvezményezett

Százmillió utólagos hitelt kap a közlekedésügyi minisztérium

A pénzügyi bizottság szerdán délután ülést tartott, amelyen elsősorban a panasz- és kérelembizottságot választották meg. Beválasztották a bizottságba hat radikális, négy Radics-pártit és az ellenzéki pártokból egyet-egyet, összesen nyolcat.

Ezután a közlekedésügyi miniszter javaslatát tárgyalták le, amely szerint a *miniszter százmillió utólagos hitel kiutalását kéri* bizonyos nap-számok kifizetésére és vonalak kijavítására. *Nedeljkovics* közlekedésügyi minisztériumi referens röviden megindokolta a javaslatot. *Setyevov* Szlavkó demokrata hangsúlyozta, hogy a közlekedésügyi miniszternek részletes beszámolót kell adni a múlt évi pénzügyi helyzetéről. Az nem lehet indok, hogy a költségvetés összeállításánál a pénzügyminiszter sok tételt törölt a közlekedésügyi költségvetésből. *Áprilisban, májusban és júniusban 335 millióval kevesebb volt a minisztérium bevétele, mint amennyi előirányozva volt. Ha ez így megy tovább, egy év alatt 1200 millió lesz a deficit.*

Pusenjak szlovén néppárti az egész költségvetést fikciónak mondja, miután a kiadásokat csökkentették és ezt most utólagos hitelek ellensúlyozzák. Részletes expozé és a zárszámadások betérjesztését követeli.

Sulics-Baljičs muzulmán szerint a közlekedésügyi miniszter kérése a legjobb bizonyíték a költségvetés fikción voltára nézve. A magas tarifák leszállítását tartja szükségesnek.

Demetrovics Juraj Pribicevics-párti kijelentette, hogy a *minisztériumban valóságos hochstapler gazdálkodás folyik.* A minisztériumnak kétmilliárd függő adóssága van, ami lehetetlenné teszi a rendes gazdálkodást. Tiltakozik a világitótornyokra fordított kiadások csökkentései ellen.

Hasonló szellemben szólaltak fel *Smodelj* szlovén néppárti és *Veljkovics* Velja demokrata is, míg *Komnenovics* dalmát radikális és *Gavrilovics* Ottó szombori radikális képviselő a javaslatot elfogadásra ajánlották.

A közlekedésügyi miniszter beszéde

Jovanovics Vászsa közlekedésügyi miniszter tartott ezután beszédet, amelyben utalt a minisztérium súlyos helyzetére, különösen arra, hogy a minisztériumnak saját jövedelmeiből kell magát fenntartania. Súlyos akadály az államszámveteli törvény, az adminisztrációt teljes mértékben nem építették ki, mert az országban különböző vasutigazgató-ságok működnek, amelyekben külön-külön adminisztrációt folytatnak. Ezt a gyors adminisztrációt megnehezítik. Mindent el fog követni, hogy ezen a bajon minél hathatósabban segítsenek. Az ideit forgalmat olyan nagy árvis akadályozta, amilyen kétszázötven éve nem volt. A bogosjevói hid megrongálása miatt a vasút jövedelme lényegesen csökkent. Áprilisban, májusban és júniusban a vasutnak állandóan ötvenezer üres vagonja volt.

A miniszter kijelentette, hogy tudja, hogy a vasut nem öncél, hanem a gazdasági életet szolgálja és ezért mindent el fog követni, hogy a kiadásokat csökkentse. Tíz százalékos csökkentést akar elérni. Jelentést kapott, hogy az utóbbi időben a for-

helyzetben voltak. A katonai személyek utazási pótlékai kétszer akkora, mint a polgári tisztviselőké, akik, ámbár igen sűrűn helyezgetik át őket, nem tudják megkapni a költségekészletét.

Pusenjak szlovén néppárti hasonló szellemben szólal föl, majd a parlament 139 szóval 18 ellenében a javaslatot elfogadta. Ugyanilyen számarányban szavazták meg a javaslatot második és harmadik olvasásban is.

Az ülés ezzel véget ért.

galom emelkedett és reméli, hogy nem lesz deficit, vagy ha igen, akkor is nagyon csekély.

Ami *Popovics* Szvetiszlávna az a vádját illeti, hogy a közlekedésügyi minisztériumban párturalmat létesített, azt visszautasítja és utal arra, hogy Pribicevics Szvetozár volt az, aki a pártoskodás szellemét a minisztériumban meghonosította.

A szükséges redukción véghez fogja vinni. A zagrebi szénszállítás ügye az államtanács előtt van, a Topcsider-mala-krsznai szénszállításra vonatkozó aktákat pedig átadták az ügyészségnek. A kikötők fejlesztéséről még nem beszélhet, mert a fejlesztési tervek még nincsenek készen. A minisztérium nagy költségei mellett is 119 milliót fordított vasutépítési célokra. Ez ugyan nagyon kevés, azonban új vasutvonalak építését kölcsönből kellene fedezni, de a gazdasági helyzet nem olyan, hogy kaphattunk volna kölcsönt.

A miniszter felszólalása után a bizottság tizenyolc szavazattal nyolc ellenében elfogadta a miniszter javaslatát. A kormány mellett szavazott Sztankovics Szvetozár Jovanovics-párti képviselő.

A bizottság ülése este hét órakor ért véget.

A szlovéniai Radics-párt lapja Korosec kormánybalepéséről

Ljubljánból jelentik: Pucelj földművelésügyi miniszter lapja, a *Kmetijski List*, amely a szlovéniai Radics-párt hivatalos orgánuma, legutóbbi számában foglalkozik Korosecnek a kormányba való belépésével. A lap többek közt a következőket írja:

— Szlovénia szempontjából sorsdöntő jelentőségű a szlovén néppártnak belépése a kormányba, mert Beogradban sokkal inkább tekintetbe vennék Szlovénia érdekeit, ha a legerősebb szlovén párt a kormány tagja volna. Most az a kérdés, hogy Korosecnek mi az álláspontja. A mi szempontunkból fontos, hogy Korosec belássa, hogy a Radics-párt álláspontja helyes volt. *Aki képviselni akarja ország részének érdekeit, annak a kormányban van a helye.* Korosec ezt hamarabb belátta volna, akkor ma Szlovéniában más viszonyok uralkodnának.

Szabadságolták a maribori főispánt is

Dr. *Paltics* ljubljánai főispán szabadságolása után most *Virtmajer* maribori főispánt is szabadságra küldték. Minthogy mindkét főispán a független demokrata párt tagja, távozásukat annak előjeleként tekintik, hogy Korosec-pártja belép a kormányba. A *Bácsmegeyi Napló* zagrebi munkatársa beszélgetést folytatott dr. Zserjav Gregorral, a szlovéniai független demokrata párt vezérével, aki most agitációs körúton van. Zserjav kijelentette, hogy a szlovén néppárt belépését a kormányba erkölcszelennek tartja, mert Korosec megtagadja azokat az elveket, amelyeket a választás előtt hangzottak.

— A mi agitációnk teljesen háttérbe szorította Korosec-eket és most nem tudnak mit csinálni. Ezért lépnek be a kormányba. A független demokrata-párt az állam szempontjából károsnak tartja, hogy egy olyan párt, amelynek kizárólag szeparatistákus elvei vannak, résztve-

hessen az állam kormányzásában. Különösen Korosec belépése semmivel sem fogja megszilárdítani a kormány helyzetét.

Radics lapja Pasicsról

Zagrebból jelentik: A Dom szerdai száma a következő hirt közli:

»Pasics Nikóla, a radikális párt elnöke Beogradba való visszatérése után nemcsak, hogy nem döntötte meg a mai kormányt, hanem tanácsaival mindinkább megszilárdította. Ugy látszik Pasics már nem hallgatja meg a különféle suttogásokat és nem fogadja meg néhány volt radikális miniszter tanácsát, hogy törje le Uzunovicsot és ő maga álljon a kormány élére, amelybe belépne az az volt miniszterek, akik egyedüli Pasics-pártiaknak mondják magukat. Pasics tudja, hogy még akkor sem alakíthatna kormányt, ha mind a 130 radikális képviselő mögötte volna, mert ebben az esetben csak Pribicevics támogatná 23 képviselővel, kormányképes többségben pedig legalább 180 képviselő kell. Így csak a horvát

parasztklubbal érhető el Pasics, hogy kormányt alakítson. A horvát parasztklub, bár határozottan és egyöntetűen tiszteli Pasics nagy érdemeit, egyöntetűen azon az állásponton van, hogy *Pasics neve csak cégér volna és általa kijátszandó a nemzeti megegyezést*, amelyet igazában még a közigazgatásban nem is kezdtek megvalósítani. Pasics miniszter világosan látja és azért nem akar élete utolsó szakában senki játékszere lenni.

A Radics-párt bojkottja három képviselő ellen

Zagrebból jelentik: A Dom szerdai száma a következőket írja:

— A horvát parasztklub társadalmi bojkottot határozott el három uri képviselő, névszerint *Angyelinovics* demokrata, továbbá *Loncsarevics* és *Nikics* disszidens horvát parasztpárti képviselők ellen. Aki a mi sorainkba tartozik, a népet igazán tiszteli és emberi büszkeségét mindenekfelett értékeli, e három ural nem fog szót váltani, vagy egy asztalhoz leülni.

Okolicsányi elájult az ítélethirdetésnél

A budapesti ítéletábla felemelte a Leirer-gyilkosság vádlottjainak büntetését

Budapestről jelentik: Az ítéletábla szerdán folytatta *Leirer* Amália bűnpörének tárgyalását. *Varga* József főügyész helyettes vádbeszédében jogi érvekkel bizonyította, hogy valamennyi vádlottnak elsőbírósági büntetését fel kell emelni. Hangsúlyozta, hogy nem alaptalan az a feltevés, hogy *Okolicsányi László* volt *Leirer* Amália meggyilkolásának értelmi szerzője, csak éppen nem sikerült bebizonyítani, hogy *Okolicsányi* biztatta fel a gyilkosságra *Pödör* Gyulát. A védőbeszéd elhangzása után *Okolicsányi* László hosszabb felszólalásban hangsúlyozta teljes ártatlanságát.

Az ítéletábla ezután kihirdette ítéletét, amely szerint *Okolicsányi* László három évi fegyházbüntetést három évi és hat havi fegyházra, *Balla* József két évi börtönbüntetést négy évi börtönré emeli fel, *Saguly* Ferenc egy évi börtönbüntetést pedig nyolc havi börtönré szállítja le. A törvényszéki ítélet többi részét a tábla helyben hagyta. Az ítélet kihirdetése közben *Okolicsányi* rosszul lett, mire fel kellett függeszteni a tárgyalást addig, amíg a fegyházőrök vizet hoztak és magához térítették *Okolicsányi*-t.

A táblai ítélet indokolása kimondja, hogy *Okolicsányi* büntetését azért kellett súlyosítani, mert *Okolicsányi* tudta, hogy egy ember — *Leirer* Amália apja — ártatlanul szenved és mégsem jelentkezett a bíróságnál. *Bolla* büntetését azért emelte fel a tábla, mert rovtmultu és többször volt már büntetve. *Saguly* büntetésének leszállítása pedig azért volt méltányos, mert az ő vallomása tette lehetővé *Leirer* Lőrinc szabadlábra helyezését.

Az ügyész megnyugodott az ítéletben, amely ellen a vádlottak felebbeztek.

Beszállították Szuboticára a szekicsi rablógyilkost

Freitag a kis kanászgyerek meggyilkolása után tudta meg, hogy Kovács Tamás magával vitte a pénzt Mali-Idjosra

A szekicsi kettős rablógyilkosság tettesét, *Freitag* Gottfriedet szerdán Topoláról beszállították a szubotici ügyészség fegyházába.

*Freitag*ot még Topolán részletesen kihallgatta *Bogoszavljevics* vezető járásbíró. A béréslegény őszintén beismert mindent és részletesen elmondotta a kritikus éjszakán történeteket. A gyilkosság gondolata — mint előadta — akkor vetődött föl benne,

amikor Kovács Tamásné a beszélgetés során eldicsekedett neki, hogy több ezer dinár megtakarított pénze van.

A tanyára öt perc múlva visszatért fegyverrel a kezében abban a hiszemben, hogy a pénzt otthon tartják *Kovácsék* és azt elrabolhatja. Amikor belépett a szobába, rögtön céltavette az asszonyt és elsütötte a vadászfegyvert, a sörétek azonban a kis *Angyal* Imre kanászgereket érték. Az asszony ki akart menekülni előle a szobából, de utját állta és követelte, hogy adja át neki a pénzt.

Kovácsné ekkor mondta meg neki, hogy azt a pár ezer dinárt, amit megtakarítottak, aznap reggel magával vitte az ura *Mali-Idjosra*, hogy ott rajta földet vásároljon.

A kis kanászgyerek holtan feküdt már a szoba padlóján, mikor az asszonnyal való párbeszéde lefolyt. Miután látta,

hogy a pénzt nem tudja megszerezni, rávetette magát az asszonyra és erőszakot akart rajta elkövetni. Dulakodás közben *Kovácsné*nak sikerült kiszakítani magát karjaiból, kimenekült az udvarba, de *Freitag* utána ment és bosszúból, hogy nem lett az övé, rálőtt.

A golyó csak könnyebben sértette meg *Kovácsné*t, mire utánaeredt és puskatussal hátulról fejbévarta, úgyhogy azonnal összerogyott.

A kést csak azután vette elő és szarkálta össze az asszonyt.

Freitag letartóztatása érdekes körülmények közt ment végbe. A gyilkos béréslegény, aki azt hitte, hogy mindkét áldozata meghalt, nyugodtan aludt az istállóban, amikor felköltötték és közölték vele, hogy a *Lehr* szomszédos tanyáján az éjszaka rablógyilkosság történt. *Freitag* csodálkozott a híren és csak akkor vallotta be, hogy a gyilkosságot elkövette, amikor közölték vele, hogy az asszony él és mindent elmondott.

A meggyilkolt tizennégy éves kis kanászgereket, *Angyal* Imrét nagy részvét mellett temették el Szekicsen.

PATKÁNYIPATKÁNYIRTÓSZER
doboza 15 dinár, kapható minden gyógyszerárban és drogériában továbbá a Torontáli Agrárbanknál Veli-Bečkerekén. 10356

KISEBBSÉGI ÉLET

Az erdélyi magyar iskolák vezetőit újabb botrányos intézkedések tartják izgalomban. Bukarestben paktumok születnek, ígéretek hangzanak el felelős miniszterek szájából és ugyanakkor — a marosvásárhelyi revizor cinikus nem-törődéssel egyszerűen hetvenegy magyar leány növendéket tilt ki a marosvásárhelyi leányiskolából azzal az indoklással, hogy tavaly állami iskolába jártak. A tömeges kitiltás következtében a magyar diákleányok kénytelenek voltak vagy más városban levő magyar iskolába iratkozni, vagy követni az inspektor utasítását: beiratkozni az állami leányiskolába. Az erdélyi magyar párt elhatározta, mindent elkövet, hogy a botrányos intézkedést rövid időn belül kielégítően orvosolja.

A bukaresti magyarok még a háboru előtt alapították meg a Magyar Társulatot, mely műkedvelői előadások rendezésével kulturmissziót teljesített. A háboru alatt és után, egészen 1924-ig nem működött a magyar társulat, mely 1924 tavaszán megkezdte kulturmunkáját. Az elmúlt estére előadást akart rendezni a Magyar Társulat; Molnár Ferenc: »Doktor ur« című vígjátékára készültek a magyar műkedvelők, amikor az utolsó pillanatban váratlan akadály gördült az előadás megtartása elé. Az történt ugyanis, hogy a Magyar Társulat ellen felejelentés történt, hogy irredenta célokat szolgál és ez alapon megtagadták az engedélyt az előadáshoz. A hatóságok kijelentették, hogy a feljelentés ügyében vizsgálat folyik és a vizsgálat befejezése előtt nem engedélyeznek magyar előadásokat. A társulat vezetősége Bucsan államtitkárhoz fordul orvoslásért és remélik, hogy az államtitkár lehetővé teszi, hogy a Magyar Társulat, amely csak kulturtevékenységet fejt ki, továbbra is zavartalanul működhessen.

A szlovenszkói városok a napokban kongresszuson Okanitz, Pozsony polgármestere — általános megdöbbenésre — éles támadást intézett a magyarok ellen. »A szlovákok — mondotta — mindenkor a csehekre tekintettek, a határon azonban magyar határőrök álltak, akik letartóztatták a szlovák ifjakat és visszakérgették őket. Szerbiába, Oroszországba, mindenőve odaengedték a szlovákokat, csak Csehországba nem; de most már semmisen választhatja el a szlovákokat a csehektől«. A támadás azért keltett általános feltűnést, mert Okanitz, aki valamikor Esztergomban káplán volt, meglehetősen buzgón szolgált annak idején a magyar patriotizmust. A háboru előtt Esztergomban »Esztergom« című ultra magyar hetilapot szerkesztett és nem mulasztotta el minden egyes cikk elé odabiggyeszteni: Okanitz Lajos dr., esztergomi hazafias káplán. 1912-ben »a hazafias káplán« kiadta Buzarovits Gusztáv esztergomi egyházmegyei könyvnyomdájában az »1848« vagy »Ur és jobbág« című szindarabját, amely piros-fehér-zöld kerettel a címlapon jelent meg és a tartalma buzog a »Talpra magyartól«, a »Házának rendületlentől« és a Kossut-nóttól...

Érdekes nyilatkozatot adott egy erdélyi magyar lapnak Avarescu miniszterelnök politikai titkára Papacostea. — A parlament most következő ülészaka — mondotta Papacostea — egyike lesz a legtermékenyebbeknek, aminek a főoka: a kormány őszinte politikája. Ez a politika a gazdasági élet normalizálására törekszik. A kormány mostani politikáját támogatja elmúlt kormányzási időszak, mely alatt nem történtek demagógikus ígérgetések és amely nem támasztott olyan nehézségeket, amelyeket ma kellene leküzdenünk. — Milyen lesz a kormány magatartása a jövőben a kisebbségekkel szemben? — kérdezte az újságíró. — A kisebbségek kérdésében minden

román kormánynak — így a jelenleginek is — egyetlen jól meghatározott politikája lehet: megkövetelni a kisebbségektől, hogy jó állampolgárok legyenek, respektálják nemzeti jogainkat, hű katonái legyenek a hazának és a koronának. Ezzel szemben nem lesz olyan kormány Romániában, amely nem te-

kintené őket egyenjogú állampolgároknak és nem nézné egyenlő szemérmekkel valamennyi állampolgárt. Mert mi, akik sokat szenvedtünk a Habsburg uralom idején, nem akarjuk, hogy azok a kisebbségi szigetek, amelyek nálunk található, hasonló jogtalanságot szenvedjenek.

A szovjetkormány bolsevizálja Afganisztánt

Miről tárgyalt a brit birodalmi konferencia?

Londonból jelentik: A brit birodalmi konferencia keddi ülésének legérdekesebb tárgya lord Birkenhaed indiai miniszter expozéja volt India helyzetéről. Ezután a világbirodalom védelméről nagyszabású vita következett. Lord Birkenhaed kifejtette, hogy

az orosz szovjetkormány Afganisztánt hídőnek akarja felhasználni India ellen és Afganisztán erre a célra alkalmas terepnek bizonyult.

Az orosz kormány segített Afganisztánban a technikai fejlettség magas fokán álló repülőrajt teremteni, a mely orosz vezetés alatt áll és az afganisztáni emir seregét orosz tisztek teljesen modern felszereléssel látják el.

Ehhez a kérdéshez Chamberlain külügyminiszter is hozzászólt, de beszédéből nem szivárgott ki semmi a nyilvánosságra, mert az ülést szigorúan bizalmasnak nyilvánították. Szóba került az ülésen Szíria mandátumának kérdése is. A Daily Telegraph értesülése szerint

Franciaország hajlandó arra, hogy Szíria feletti mandátumát visszaadja a Népszövetségnek feltéve, ha a mandátumról való lemondás nem fogja csökkenteni Franciaország presztizsét. Valószínű, hogy

a Népszövetség a szíriai mandátumot Olaszországra fogja átruházni és ennek fejében Olaszország lemond Tangerről és Marokkóról.

Csak Páneurópa javíthat a válságos gazdasági helyzeten

Hoover amerikai kereskedelmi államtitkár a nemzetközi gazdasági manifesztumról

Newyorkból jelentik: Ismeretes, hogy a világ bankárai által kibocsátott nemzetközi gazdasági manifesztumot

Amerikában nem fogadták rokonszenvvel, hanem erős kritika tárgyává tették a kiáltványt.

Ezért feltűnő most Hoover kereskedelmiügyi államtitkár egy kijelentése, amelyet kedden Chicagóban mondott beszédében tett.

Hoover kereskedelmi államtitkár beszédében foglalkozott a világ bankárai által kibocsátott manifesztummal és megállapította, hogy véleménye szerint

a manifesztumnak az a célja,

hogy létrehozza az amerikai Egyesült-Államok mintájára az európai Egyesült-Államokat.

Ha Európa huszonegy állama a szabad kereskedelem alapján megalkotja ezt a hatalmas államszövetséget — mondotta Hoover államtitkár — akkor

az európai Egyesült-Államok megalakulásával az európai gazdasági helyzet minden tekintetben javulni fog.

Azt hiszik, hogy Hoover kereskedelmi államtitkár beszéde úgy amerikai, mint európai politikai és gazdasági körökben élénk visszhangra fog találni.

Az angol bányászok és a kormány között új tárgyalások indultak meg

Az általános szakszervezeti szövetség főtanácsa közvetítésre kérte fel Baldwint

Londonból jelentik: Az általános szakszervezeti szövetség főtanácsának több tagja kedden délután hosszabban tárgyalt Baldwin miniszterelnökkel és Churchill pénzügyminiszterrel. A tanácskozásnak a sajtó nagyrésze döntő jelentőséget tulajdonít. A Daily Express értesülése szerint

a Trade Union főtanácsának küldöttsége javaslatot terjesztett Baldwin elé, amelyben bizonyos feltételek mellett garantálja a bányászsztrájk gyors befejezését.

A Daily Express úgy tudja, hogy a sztrájk befejezése most már csak napok kérdése és minden attól függ, hogy a bányatulajdonosok hajlandók-e a munkások megbízottjaival a munka újrafelvételéről tárgyalni.

A Trade Union küldöttsége arra kérte Baldwin miniszterelnököt, tegye lehetővé, hogy a két szemben álló fél ismét megkezdje a tárgyalásokat.

Baldwin miniszterelnök alsóházi beszédére hivatkozva azt ajánlotta

a szakszervezeti tanács megbízottainak, hogy vessék latba minden befolyásukat és

birják rá a kerületi megbízottakat, hogy külön-külön is kezdjenek tárgyalást a munkaadókkal.

Több lap szerint a kormány hajlandó feladni eddigi rideg álláspontját, amelyet a további közvetítést illetőleg elfoglalt, csupán a Daily Telegraph véleménye pesszimiztikus.

A lap szerint az új közvetítő akció vajmi kevés sikerrel járhat, mert a szakszervezeti szövetség megbízottainak nem volt meghatalmazásuk arra, hogy a kormányval tárgyaljanak.

A Trade Union kiküldöttjei szerdán tesznek jelentést a főtanácsnak a kormánnyal folytatott tárgyalásairól és ugyanakkor szögezik le álláspontjukat a bányászszövetség vezetői is.

A bányászszövetség főtitkára, Cook kedden Pelshallban mondott beszédében hangsúlyozta, hogy **hármikor hajlandó olyan iránvu**

javaslatot tenni a bányászszövetség végrehajtóbizottságának, amelynek alapján a sztrájk rövidesen befejezhető lesz.

Ennek a javaslatnak az alapja az, hogy a bányatulajdonosok a legrosszabbul fizetett bányászoknak napi tíz silling bérminimumot garantálnak, amivel szemben

a jobban fizetett bányamunkások nem ragaszkodnak az egész ország területére érvényes egy-séges béregyezmény elvéhez, hanem hajlandók kerületenkint is bérmegállapodást kötni.

Cook főtitkár hangsúlyozta, hogy ezt a javaslatot csak abban az esetben terjeszti a bányászszövetség végrehajtóbizottsága elé, ha bizonyosságot nyer arról, hogy a bányamunkások egyetértenek a javaslattal. Cook véleménye szerint annak sincsen akadálya, hogy a nyolc órai munkaidő kérdésében maguk a munkások népszavazással döntsenek.

Ki legyen a plébános?

Háromszáz főnyi ludasi küldöttség Györgyevics polgármesternél Kovács Antal káplán érdekében

Népes küldöttség kereste fel szerdán délelőtt Györgyevics Dragozláv főispán-polgármestert. Háromszáz ludaspusztai embert vezetett fel Egrényi Ferenc tanító, hogy Györgyevics főispán-polgármesternek előterjessék a ludaspusztaiak kívánságát a ludasi plébánosi állás betöltésével kapcsolatban. Probojcscevic Antal plébános nemrég történt elhalálózásával ugyanis megüresedett a ludasi plébánia.

A küldöttséget vezető Egrényi Ferenc tanító magyar nyelven terjesztette elő a ludasiak kívánságát. Kérte Györgyevics főispán-polgármestert, hasson oda, hogy a ludasi plébánosi állást Kovács Antal jelenlegi ludasi káplánnal töltsék be. A küldöttség kérését Rieger Dezső polgármesteri titkár tolmácsolta.

Györgyevics főispán-polgármester megígérte, hogy a ludasiak kívánságát támogatni fogja az illetékes fórumoknál.

Rendbehozzák

a pancsevői kövezetet

400.000 dinárt fordítottak aszfaltozásra és kövezésre

Pancsevőről jelentik: Pancsevő város kizsújírt tanácsa Iszaflovics Váza polgármester és Srdics Jován gazdasági tanácsnok előterjesztésére még a nyáron elhatározta, hogy az elhanyagolt és rossz állapotban levő aszfaltburkolatot és kövezetet az egész városban kijavíttatja és több utcát egészen újra aszfaltoztat, vagy köveztet. A határozat értelmében a régi burkolat kijavítását már az egész városban befejezték, azonkívül a piac két oldalán öt-öt méter szélességben 1300 négyzetméter területen új aszfaltburkolatot fektettek le. Kijavítottak még tizenhat-ezer négyzetméter aszfaltot.

Az aszfaltozáson kívül rendkívül sok kövezési munkát végeztek el az utolsó három hónap alatt. A Vojvoda Misics utcában ezerháromszáz négyzetméternyi területet apró bazalkockákkal burkolattak. Kijavítottak tizenöt ezer négyzetméter régi kövezést közönséges kövekkel, ötezer négyzetméter új kövezést készítettek közönséges faragatlan kövekkel, ezerháromszáz négyzetmétert pedig faragott bazalkockákkal. Felszedték a kövezetet a piac keleti részéről és ott virágos parkot ültettek.

Az utca burkolat javításokra és új burkolásokra ebben az évben Pancsevő város egy millió nyolcszáz ezer dinárt költött.

Érdekes, hogy a város kövezési alapját pár év előtt Sztojadinovic Milán akkori pénzügyminiszter el akarta venni a várostól. Ebben az esetben az új kövezéseket csak a polgárok súlyos megterhelésével lehetett volna elvégezni.

Egy csecsemőnek

akinek nem akad papája,
két anyát adott a végzet

Mármaroszigetről jelentik: Vigjátékot lehetne írni arról a történetről, amelyről már napok óta beszélnek Mármarosziget környékén. Arról van szó, hogy egy újszülött gyermeknek — ellentétben az eddig számtalanszor előfordult esettel — két anyja van, de nincs apja. Azaz van apja, de nem akar hallani se róla, mert nem tudja, ki az anyja.

A bonyodalmas história a mármaroszigeti gettóban kezdődött. Werzberger Szmó borsai kereskedő még 1915-ben megházasodott és ifjú nejevel leutazott Petrova községbe családot és egzisztenciát alapítani. Hosszu évek teltek el, de csak egzisztenciát tudott szerezni, viszont gyermeke, amelyre oly türelmetlenül várt, nem született. Amikor pedig megtudta, hogy az anya hibájából sohasem lesz gyermeke, módfelett elkéseredett, otthagytta mindenét s viszköltözött szülőfalujába, Borsára és az asszony ellen válópert indított. Werzbergernét rendkívül bántotta, hogy férje hűtlenül elhagyta. Nem is bírta ki sokáig, ágyank esett és súlyos betegnek fekteték. Az asszony rokonai családi konferenciát tartottak, amelyen megállapították, hogy Werzbergernét csak úgy lehet megmenteni az életnek, ha férjét visszacsallják. A tanácskozásokba bevonták a bölcs rabbit is, de nem tudni, hogy a bölcs rabbi mit tanácsolt mit nem, elég az hozzá, egy napon táviratot kapott Werzberger Szmó. A távirat sokatmondó volt:

»Mazel tof, feleséged áldott állapotban van, gyere vissza, minden meg van bocsátva.«

Werzberger nem hitt a táviratból egy szót sem, nem is ment haza. Eltelt egy hónap, eltelt két hónap, három hónap, négy, öt, hat, hét, nyolc, kilenc, tíz hónap, azaz tíz nem is telt el és kapott a Werzberger még egy táviratot:

»A kis fiad világra gyött, gyere öleld a kebledre.«

Ezt már el kellett binni és Werzberger el is hitté. Az első vonattal utazott Petrovára, hogy gyerekeit keblére ölelje. Utközben még kiszállt Szigeten és visszavonta a rabbinátusnál a válópert.

Most történt az, ami a vigjátékokban a bonyodalmat jelenti. Valaki besugta a boldog apának, hogy a gyerek nem is az övé, rutul becsapták. Werzberger

először nevetett ezen a bolond állításon, de amikor két nap múlva más is a fülébe sugta, nyomozni kezdett. Megtudta, hogy a gyerek valóban nem az övé, hanem az: a család huszonöt ezer leiert megvásárolta Katzführer Judától, a falu legszegényebb emberétől, aki épp a tizenegyedik gyerekétől vált meg ilyen előnyös módon. Elment Katzführer

rékhez, ahol azonban tagadtak. Bevallották, hogy született ugyan nekik egy gyerekük, de halva és így azt a másikat nyugodtan elkönyvelheti a Werzberger-família családi könyveiben. A szülésznot még nem sikerült előkeríteni, Werzberger pedig törte a fejét, hogy mitévő legyen. Két asszonnal szemben nehéz felvenni a harcot.

Amerikai utleveleket járt ki a bácskai németek számára egy beogradi szélhámos

Keresik a megszökött álorvos-álhirlapírót

Somborból jelentik: Különös szenzációja van Szombornak és a Szombor-környéki falvaknak, mely a hatóságokon kívül az igazságügyminisztériumot és a belügyminisztériumot is foglalkoztatja. Dr. Bekljanov György szombori ügyvéd többek nevében bünvádi feljelentést tett egy állítólagos dr. Obradovics Momcsilo nevű beogradi orvos lapszerkesztő és kivándorlási ügynök ellen, aki Szombor környékén, különösen a német falvakban többektől pénzt vett fel azzal, hogy számukra Amerikába szóló utlevelet szerez, még abban az esetben is, ha az utlevél megszerzésének törvényes akadályai lennének.

A nyár folyamán történt még, hogy Szomborban megjelent egy feltűnően elegáns fiatalember, aki a hatóságoknál úgy mutatkozott be, mint dr. Obradovics Momcsilo orvos és lapszerkesztő, aki azzal a céllal jött el Beogradból, hogy a bácskai falvakat tanulmányozza. A hatóságok hitelt is adtak a fiatalember szavainak, tudomásul vették a tanulmányutát, mire a fiatalember autóval sorra látogatta a Szombor-környéki községeket, Kolutót, Béreget, Krnjaját, Gakovót és Szamisicsét. Ezekben a községekben azután, mint a Kanada Pacific kivándorlási társaság ügynöke mutatkozott be és kijelentette, hogy a belügyminisztériumban levő összeköttetései révén a hosszadalmas eljárás megkerülésével tud Amerikába szóló utlevelet és hajójegyet szerezni. Többektől kapott is megbízást és ezeknek az utlevelet valóban rövid idő alatt megszerezte, még olyanoknak is, akik ellen bünvádi eljárás volt folyamatban. Ezek közül Gautner István kovácsmester, Weber Mihály földműves, Fresz Antal földműves, Husk János földműves, Bern Antal mészárosmester ki is utaztak Kanadába, ahonnan autóval pró-

báltak átjutni az Egyesült-Államokba, de a határon elfogták őket és Gautner kivételével, akit már hazatoloncoltak családjával együtt, a többiek még mindig tartózkodásban vannak Amerikában. Ugyancsak utleveleket szerzett Jung Sándor gokovói gazdának, aki ellen bünvádi eljárás van folyamatban és így még az eljárás befejezése előtt kimehetett Kanadába.

A rejtélyes beogradi fiatalember, amikor sokan kivándorolhattak az ő közbenjárása folytán Amerikába, nagy bizalomra tett szert ezekben a községekben és még nemrég is rengeteg sokan adtak neki megbízást, hogy szerezzen utlevelet. Öt-hat-tíz-tizenöt ezer dinárokat vett fel ezen a címen. Mint állítólagos orvos arra is vállalkozott, hogy a kivándorlókat még elutazásuk előtt megvizsgálja és így feleslegessé teszi számukra, hogy Beogradban a kivándorlási ügynökség irodájában a kötelező orvosi vizsga alá vessék magukat. Többek közt több nőt is megvizsgált — mint kiderült, négy szemkötő — mert ezeket a nőket azután fertőző betegségekkel kórházba kellett szállítani. Mintegy hetven ezer dinárt vett fel ez a fiatalember az utóbbi időben, többek közt Tierhoffer Miklós koluti gazdálkodótól, Láng Ádám gazdálkodótól, Serb János és Rób Bernát községi rendőröktől. Ez utóbbiak abban a reményben, hogy rövidesen Amerikába mehetnek, le is mondtak állásukról. Az állítólagos dr. Obradovics azonban, a nélkül, hogy ezeknek az embereknek megszerezte volna utlevelüket, nyomtalanul eltűnt és hiába érdeklődtek utána megbízói Beogradban, sem a bementőlakásán, sem a kivándorlási ügynökség irodájában nem tudtak semmi felvilágosítást adni róla. A kivándorlási ügynökség irodájában kijelentették, hogy dr.

Obradovics nevű alkalmazottja soha nem volt a társaságnak.

Az igazságügyminisztérium szintén tudomást szerzett arról, hogy többen kaptak utlevelet, habár bünvádi eljárás van ellenük folyamatban és ezért kérdést intézett a belügyminisztériumhoz, hogy hogyan adott ki ilyen embereknek utlevelet. A belügyminisztériumban az igazságügyminisztérium átirata alapján megindították a vizsgálatot és egyben elrendelték, hogy a jövőben csak azok kaphatnak külföldre szóló utlevelet, akik az ügyészségtől bizonyítványt mutatnak fel, hogy nincs ellenük semmiféle eljárás folyamatban.

Bikár Mirkó szombori főszolgabíró széleskörű nyomozást indított a szélhámos álorvos kézrekerítésére.

Református

vagy alkalmatlan

Berukkoltatták egy falu valamennyi református lakosát

Kolozsvárról jelentik: A Biuriul című román lap legutóbbi száma nem mindennapi mulatságos eserről számol be. A lap elmondja, hogy Petrozsény mellett egy kis faluba, amelynek lakosai főleg református magyarokból állanak, rendelet érkezett a községhez. A rendeletben az áll, hogy az összes alkalmatlanoknak minősített 22—35 év közötti férfiakat negyvennyolc óra alatt öltöztessék katonai ruhába és rukkoltassák be őket. A rendelet az »alkalmatlan« szóra ezt a román kifejezést használta, hogy »református«. A községi tanács a rendeletet úgy értelmezte, hogy a község összes 22—35 év közötti református férfait össze kell toborozni. Természetesen azonnal hozzáláttak a román rendelet foganatosításához és nem telt bele két óra, a falu református lakóit a református pappal az álláson a községhez vittek és katonai ruhába öltöztették.

A faluban nagy megütközést keltett, különösen a református vallásuk között a legújabb román rendelet és hamarosan elterjedt a híre, hogy a román állam úgy látszik református hadsereget szervez. A félreértésnek a községi jegyző hazaérkezése vetett véget, aki megmagyarázta a községi előljáróinak, hogy a református szó nem azt jelenti, hogy református, hanem azt, hogy alkalmatlan. A falu református lakosait azután hazabocsátották.

Egy kritikus albumából

Irta: Baedeker

Azok az irodalmi művek, amelyek az író társaknak ösztönöznek, valószínűleg maradandó értékek lesznek. A nagyközönség csak bizonyos (s néha igen hosszú) idő múlva lesz olyan értelmes olvasó és megértő kritikus mint amilyenek az írók már ma — így hát ez utóbbiak kedvező ítélete szinte biztos garancia, hogy e művek a jövőben is tetszeni fognak. Akkor már talán nem az akkori íróknak és kritikusoknak, de az azidőbeli publikumnak. Ellenben a könyvek, amelyeket a korabeli írók nem tüntettek ki jó osztályzattal — bármennyire lelkesedjen is értük egy sereg olvasó — csak kurta életre számíthatnak, mert a jövőbeni olvasók későbbi tábora már kritikusai mértékkel fogja bírálni őket.

Mikor Lamartine-nak szemére vetették a kollégái, hogy a történelmi munkái felületesek és regényszerűek, azt felelte büszkén:

— Eh, bánom is én! Az én közönségem: az ifjuság és a nők, s ezek szeretik a könyveimet.

De hát hol vannak már azok az ifjak és azok a nők, akik a Lamartine történetírásában a kedvüket lelték? A mostani nők és korunk fiataljai már nem azzal a szemmel olvasnak, amellyel az őseik élvezték e regényesített történet érdekes lapjait s a jó Lamartine-t egyáltalában nem olvassák. Ellenben a Macaulay történelmi írásai és politikai esszéi, amelyeket megjelenésükkor kissé értelmetlenül fogadott a közönség, de őszinte tetszéssel üdvözölt a kritika, ma is kedvelt skeresett olvas-

mány. Mert a közönség értelmi színvonalára emelkedett s a mai olvasó azzal a magasabb mértékkel mér, amelyet egy régebbi kor írói és kritikusai alkalmaztak.

*

Az olvasó sokszor nem érti a kritikust. Ennek egészen más dolgok tetszenek a könyvében mint amannak s olyan részleteket kifogásol benne, amelyeket ő kiválóan sikerülteknek talál. S azt mondja:

— Minek is foglalkozik irodalmi kritikával az olyan ember, aki nem ért hozzá?

*

Az íróknak néha könnyebb — és mindig nagyobb élvezet — megírni egy könyvet, mint az olvasónak azt elolvasni.

*

Az írók többet irnak s az olvasók kevesebbet olvasnak mint kellene.

*

Gyakori panasz, hogy sok fölöslegest és tartalmatlan irnak. Azt hiszem, hogy ez nem is olyan nagy szerencsétlenség — semmivel se nagyobb, mint az, hogy mások meg sok fölöslegest és tartalmatlanságot beszélnek össze-vissza. A baj inkább az, hogy ez értéktelenségeknek — írásban és beszédben egyaránt — sokszor több a hatása, sulya és befolyása, mint az okos írásnak és a bölcs beszédnek. Törvényt kellene hozni, hogy tekintélyes embernek csak okosat szabad írni. De nem lehet, mert a törvényeket is tekintélyes emberek szerkesztik, akik a tekintélyük védőköpenye alatt továbbra is akarnak írni és beszélni. Ezek közül egyik-másik tudná

is ezt bölcsen tenni, de nem teszi. S ez a bölcsessége. Ha tenné, nyomban vége volna a tekintélyének, amely azon alapul, hogy elhallgatja a bölcsességeit s mindig azt mondja és írja, amit a tömeg gondol s amit a publikum okosnak tart.

*

A kritikus nem lehet ugynevezett jó ember (mert hiszen az u. n. jóember nem kritikus természet), de nem szabad rossz embernek lennie. Ha szerkesztő volnék, nagyon vigyáznék arra, hogy kinek adom át a hasábot, amelyek a kritikának vannak fentartva. Olyan embert keresnék, aki jó ember, de aki-re nem mondják, hogy az, s aki jól tud olvasni és írni. Mert az a jó kritikus, aki olvasni és írni egyaránt tud.

*

Ritkán fog igazán jó elbeszélő művet írni az, aki nagyon sok regényt s novellát olvasott. A sokatolvasás itt az eredetiség rovására megyen, s tény, hogy a legkittinőbb elbeszélők — Jókai, Mikszáth, Herczeg, Móricz, Bródy, Szabó Dezső — nem épen a legtöbbet olvasó írók közül valók. Ellenben a drámaíróknak nincs hátrányára, ha mentül több színmű fordul meg a kezén. Itt, ahol földolgoz a Mache, a technika, a szerkezet s a színszerűség, itt az eredetiségnek némi kis hiánya — ami csalahatatlannal együtt jár a könyvfalással — csekélyebb baj, sőt egyenesen előny, ha az író a sok példától, a sok modell-től el tud lesni fortélyokat, ügyességeket, csattanókat.

*

Különös írói természetek vannak. Ismerek író társakat, akik annyit olvasnak, hogy nem érnek rá írni és olya-

nokat, akik oly sokat irnak, hogy nem érnek rá olvasni. Az előbbieknél mindenestre hasznosabb tagjai a polgári társaságnak.

*

Néha verseskönyvekben is találunk költészetet, s vannak poéták, akik kevéshé prózaiak, mint a papiroskereskedő, akinél a velinüket vásárolják.

*

A legkisebb papírszeletre néha több fér el, mint egy nagy föliókötetbe. Attól függ, hogy ki az, aki ír rája.

*

Egy nagyon jeles írónkról, aki társadalmi és politikai karriert is csinált s az irodalomban vezető szerepet játszik, hallottam egyszer ezt a furcsánhangzó rövid ítéletet:

— Szerencséseje, hogy szerencséseje van. Igen, az a szerencséseje, a nagy szerencséseje, hogy tehetséges. S még nagyobb szerencséseje, hogy szerencsés tehetsége van, amely előmozdította az előmenetelét és nem akadályozta a népszerűségét. Mert vannak az irodalomban és a művészetben karriertgátló tehetségek is.

*

Mikor regényekben kiválóan jó emberekről s melegen érző szivekről olvasok, úgy busulok, hogy ilyen áldott lelkekkel az életben vajmi ritkán találkozhatok. S ha mesterileg rajzolt gonosztevőkről s abszolút hitvány jellemekről olvasok ottan, akkor meg örülök, hogy ilyenekkel is ritkán kerülök össze az életem utjain. Így hát a szépirodalmi olvasmányom nemcsak bánatot okoz, de örömet is szerez nekem.

BEOGRADIKÉPEK

A beogradi korcsmanevék — Locsolk az uccakat — A megtalált szökőkút — Pincértrükk

Sohol a világon nincsen annyi vendéglő, mint Beogradban. Ezekben a vendéglőkben esténként 318 zenekar huzza a vendégek fülébe... Külön specialitásuk a beogradi vendéglőknek: a nevük. A vendéglők nevei után nem nagyon lehetne eligazodni, mert például ha svábokat keresne az ember, a *Hét sváb-hoz* címzett vendéglőben svábot egyet sem talál, inkább a tisztviselők töltik ott unalmas estéiket és a hivatalos órák egy részét. A *kék harcos*-hoz címzett fogadóban szerény színházi kóristák fogyasztják a vacsorájukat, harcra legfeljebb a borszámllak kifizetések kerül sor. A *három paraszt*-hoz korcsmanában parasztot még elvéve sem lehetne találni, kaputos emberek szüresölik itt a kávé. A *tíz török*-ről elnevezett vendéglő törököt aligha látott még, de a *kilenc görög* vendéglőt sem látogatják nagyon a Balkán déli részén lakó görög állampolgárok. A *Borsza*, az *Aranyhordó*, a *Zöld akác* és a többi sokszáz vendéglő exotikus címeikkel csalogatják magukhoz a közönséget. A napokban nyílt meg egy új vendéglő, amelyet az *Uj parlament*-hez névvel keresztelt el a tulajdonos. A beogradi új parlament már husz esztendeje épül, de pénz híján nem tudják befejezni. Az új parlament vendéglő tulajdonosa most a szerény vendéglőjébe invitálja a politikusokat. Menjenek az »Uj Parlament«-be, akik az új parlamentbe nem tudnak bejutni.

*

Beogradban — mióta az új demokráta vezetőség kormányozza a fővárost — állandóan locsolnak. A beogradi polgármesteri hivatalnak nagyon a szívében fekszik a város portalanítása, ezzel akarja bebizonyítani, hogy a demokráta ügyesebb várospolitikusok a radikálisoknál, hogy kevesebb Beogradban a por és a piszkok. Az uccák kövezése azonban az idén abamaradt. A város számos helyen állandóan fel van forgatva. Kábeleket raknak, a vízvezetéket javítják, azonban a kövezést sehogyssem tudják rendbe hozni. Két millió dinárra volna a városnak szüksége, hogy rendes kövezet legyen. De hát hol van az a bank, amely ma két milliót tudna adni város kövezési célokra.

*

A beogradi Terazián hatalmas cement-emelvény rontotta a tér szépségeit. Az emelvény cement-orszlánjai erősen megpattantak és általában nem a legkellemebb benyomást keltették. Ezt a cement-emelvényt az új városvezetés lebontatta. Bontás közben jöttek rá arra, hogy a cement-emelvény egy régi *szökőkút* takar. A szökőkút már napok óta újra működik. A beogradiak azonban nem szökőkútát várták a cementtömb helyére, hanem várták *Mestrovics* szoborművének a leleplezését, amely már évek óta porlad a városi raktárban, noha a szobor a világhírű mester egyik legszebb alkotása. A *Mestrovics* szobrot azonban nem leplezik le azért, mert a város *Mestrovics* szemben fennálló bizonyos fizetési kötelezettségeknél nem tudott eleget tenni. Hitvány pénz miatt száll a por továbbra is a gyönyörű szoborműre. Kérdés, hogy igazuk van-e azoknak, akik azt mondják, hogy előbb a kövezetet kell rendbe hozni, azután gondolhatnak majd a város urai a *Mestrovics* szobor felállítására.

*

A súlyos gazdasági helyzetet a beogradi éjjeli mulatók is nagyon érzik. Előző patakokban folyt a pezsgő, ma nagyon kell igyekezni a szegény pincérnek, amíg egy üveg butéliás bort rá tud szólni a vendégre. Beograd ma már nem mulat. Vége van a régi szép időknek. Nincsen könnyű pénz többé, mindenki nehezen keresi a pénzét és ezért a mulatók, bár a *legjobb attrakciókat* hozzák, nem tudják a közönség érdeklődését felkelteni. Nemrégiben zártak be két mulatóhelytulajdonost, akik elcsikasztották a pincérek kaucióját. Nem

csoda, hogy ma már a pincérek is keveset keresnek és olyan trükköket kell alkalmazniok, amelyek azelőtt ismeretlenek voltak Beogradban. Az egyik ügyes pincér a minap egy gazdag társaságot szolgált ki. Borralvaló nem nagyon nézett ki a társaságból, azért a pincér a következő ötlethez folyamodott.

Az üres boros üvegeket tükör elé állította és amikor a fizetésnél a főpincér a palackok számát kérdezte, a tükörből kettesével számolta ki az ügyes pincér, a tíz üvegből husz üveg rizlingit... Egyszer ittak Beogradban mostanában husz üveg bort, az is csak tíz volt. (i. ö.)

Titokzatos letartóztatások Bulgáriában

A bolgár kormány kommunista-forradalomtól fél

Szófiából jelentik: A szófiái rendőrgazgatóság a belügyminisztérium rendelete folytán szerdán tömeges letartóztatásokat eszközölt a bolgár fővárosban. A tömeges letartóztatások híre nagy pánikot idézett elő a különböző ellenzéki politikai pártok körében is.

Szerdán a bolgár fővárosban összesen *harminc személyt* tartóztatott le a rendőrség. A letartóztatottak neveit csak délután hozták nyilvánosságra. A rendőrség kommunikét adott ki, amelyben bejelentette, hogy a rendőrség *felsőbb rendeltetű fontos állami érdekek miatt letartóztatott harminc egyént*, akik valamennyien tagjai egy titkos kommunista forradalmi szervezetnek.

A letartóztatottak között vannak Pavlov és Bojadzsijev újságírók, a *Novini* és a *Komunist* című lapok szerkesztői és Napetov volt törzstiszt, aki állítólag a titkos kommunista forradalmi szervezet vezetője.

A »Makedonij« című lap, amely a Macedónia felszabadításáért küzdő titkos szervezet hivatalos lapja, vezető helyen foglalkozik a letartóztatásokkal és megállapítja, hogy erre szükség volt, mert a kommunisták Bulgáriában annyira elhatárolódtak, hogy komolyan félni lehetett egy kommunista forradalomtól. A letartóztatások még folynak. Az ország belső részeiben többszáz embert letartóztatottak.

Mentősztrájk fenyegeti Bécsset

A bécsi mentők csütörtökön sztrájkba akarnak lépni

Bécsből jelentik: Soha még nem történt meg, hogy a mentők beszüntették volna valahol is munkájukat. Bécs lesz az első város, ahol előreláthatólag bekövetkezik a mentők sztrájkja.

A mentőegyesület orvosai és alkalmazottjai, valamint *Lamberger* dr. igazgató főorvos között már régóta nagy ellentétek vannak. Az orvosok és az alkalmazottak azt tartják, hogy az igazgató nem képviseli kellően anyagi érdekeiket, sőt bizonyos esetekben ellenük

foglal állást. A szerdai napon az orvosok küldöttsége megjelent *Lamberger*nél s felkérte, hogy bizonyos követeléseiket terjessze a kormány, illetőleg a városi tanács elé. *Lamberger* igazgató elutasította a küldöttség kérését, mire a mentőegyesület tisztviselői esti hat órás határidőre ultimátumszerű felszólítást intéztek hozzá, amelyben kijelentik, hogyha az igazgató követeléseiket nem teljesíti, *csütörtökön sztrájkba lépnek*.

Horthy és családja részére a magyar ellenzék örökös főrendiházi tagságot követel

Kinos zavarba hozta a kormánypártot Horváth Zoltán határozati javaslata — Rakovszky István szerint a kormányzó önmaga részére nevez ki főrendeket, akiknek döntő befolyásuk lesz az államfő megválasztásánál

Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés szerdai ülésén a felsőházról szóló javaslat vitájában *Horváth Zoltán* Kossuthpárti és *Rakovszky István* legitimista képviselő szólaltak fel. Mindkét felszólalás erős izgalmat és nagy vihart idézett elő.

Horváth Zoltán azzal kezdi beszédét, hogy *Apponyi Albert* gróf beszédére utalva figyelmezteti a kormánypártot, szivlelje meg *Apponyi* szavait és térjen vissza a reakció utjáról a demokrácia útjára. *Birálya* ezután a felsőházi javaslatot és kijelenti, hogy a maga részéről az egykamarás rendszert tartja helyesnek. Beszél ezután a keresztény egyházak harcáról, amely mögött véleménye szerint a királykérdés áll. *Mig az egyik keresztény egyház a magyar királyért* harcol, addig a másik idegen király érdekeit szolgálja. Az egyházak azért akarnak minél nagyobb hatalmat összpontosítani a maguk kezében, hogy döntő befolyásuk legyen a királykérdés megoldásánál. *Ha lesz király...*

Strausz István: Van király.

Horváth Zoltán: Nincsen király és ha Strausz ur a tételes törvénnyel szemben azt állítja, hogy van király, akkor engedjék meg az ország területén a köztársasági propagandát is. Óriási zaj fogadja a jobboldalon *Horváth Zoltán*nak ezt a kijelentését, míg a baloldal tapsol.

Horváth Zoltán kifogásolja ezután, hogy a Habsburg-ház tagjai *minden adókövetelést megszorítás nélkül kerülhetnek be a felsőházba, akárhol is csavarogjanak.*

Ezeknél a szavaknál a jobboldalon óriási lármá tör ki. A kormánypárti képviselők a padokat csapkodva követelik az elnöktől *Horváth Zoltán* rendreutasítását, amit az elnök *Huszár Károly* meg is tesz.

Horváth Zoltán: Ha a kormány szerint a Habsburgok megérdemlik ezt a privilégiumot, akkor a *kormány*nak elsőrendű *becsületbeli kötelessége* arra az álláspontra helyezkedni, hogy

vannak olyanok, akik a Habsburgoknál jobban megérdemelnék ezt a kitüntetést. Alkalmat akarok adni a kormánynak arra, hogy nagy mulasztását pótolja. Ha a Habsburgoknak helyet adnak a felsőházban, akkor első sorban helyet kellene biztosítani ott Magyarország államfőjének és az államfő családjának

Kinos csend fogadja *Horváth Zoltán* e szavait a jobboldalon és a kormánypárt részéről senki sem reflektál egy hanggal sem *Horváth Zoltán* szavaira.

Horváth Zoltán ezután javaslatot nyújt be arra vonatkozólag, hogy

a felsőházi javaslatot adják vissza az illetékes bizottságnak a kormányzó és családtagjai örökös felsőházi tagságának beillesztése céljából.

A határozati javaslat felolvasását a kormánypárt részéről kinos és mély csend fogadja, csak *Meskó Zoltán* helyesel.

Horváth Zoltán folytatva beszédét, hallatlannak mondja, hogy azt a férfit,

aki a rezsimnek tekintélyt és méltóságot adott, kihagyják a felsőházból.

Peidl Gyula (a jobboldal felé): *Milyen csend van odaát. Mért nem nyilatkoznak?*

Horváth Zoltán: Csodálom én is ezt a nagy csendet. Elvártam volna, hogy a kormánypárt legalább megjeljenzi ezt a javaslatomat.

— *Éljen! Éljen!* — kiáltja a kormánypárton gúnyosan néhány képviselő.

Esztergyós János. A legjobb lesz, ha feloszlatják a Házat, mielőtt döntenek *Horváth Zoltán* javaslatáról.

Horváth Zoltán azzal fejezi be beszédét, hogy véleménye szerint sem a katolikus, sem a református, sem a zsidó egyháznak nincs helye a felsőházban, mert az egyházakat távol kell tartani a politikától. A javaslatot nem fogadja el.

Rakovszky István szólalt fel ezután és leszögezi, hogy a kormánynak ez a javaslata magán hordja a mai rendszer bélyegét. *Vagy fennáll a trónfosztó törvény, vagy nem.* Önök azt mondják — mondja *Rakovszky* a jobboldal felé fordulva — hogy fennáll és mégis felveszik a Habsburgokat a felsőház tagjai közé, sőt leszállítják a főhercegek korhatárát, úgy látszik ezért, hogy *elismerik Albrecht* főherceg érdemét, amelyet azzal szerzett, hogy *nyolc napig volt a Társadalmi Egyesületek Szövetségének elnöke.* Nem ismerem alkotmányt, amely ideiglenes államfőnek megadná azt a jogot, hogy utódja kezét megköve, életfogytig tartó felsőházi tagságokat adományozzon.

Lehetetlennek tartom, hogy az ideiglenes államfő negyven felsőházi tagot nevezzen ki, amikor ennek a negyven tagnak a szava döntő súlytal lehet a mérlegbe az új államfő megválasztásánál. Izléstelenség, hogy valaki önmaga számára nevezzen ki negyven embert, hogy rá szavazzon.

Élénk mozgás támad a jobboldalon *Rakovszky* e szavaira és a kormánypárti képviselők felháborodva tiltakoznak a gyanúsítás ellen.

Zsilinszky Endre (padot csapkodva): *Gyalázatos gyanúsítás, ezt nem szabad túrni!*

Rakovszky István történelmi visszapillantást vet a főrendház történetére és foglalkozva a parlamentárizmus állítólagos csödjével, kijelenti, hogy

a parlamentárizmus sohasem mond csődöt, ha a nép minden rétegéből meríti erejét,

nem mond csődöt az a parlamentárizmus, amely politikai ellenfelét nem tekintí üldözhető vadnak, amellyel miadent el lehet követni. Arra kéri az Istent, hogy a magyar parlamentárizmus ne kerüljön hamarosan véres csödbe.

Ezután több interpelláció következik, amelyek sorában nagy vihart idéz elő *Györki Imrének* a pilisvörösvári választási visszaélések ügyében betervezett interpellációja. *Arcátlan játék folyt a belügyminisztériumban* ebben az ügyben — mondja *Györki* — *ahol úgy tesznek, mint a hamiskártyás, aki cinkelt kártyával játszik.*

Óriási vihar fogadja a jobboldalon *Györkinek* ezt a kijelentését és a kormánypárt tombolva követeli *Györki* rendreutasítását. Az elnök rendreutasítja *Györkit* és figyelmezteti, hogyha még egy ilyen kijelentést tesz, megvonja tőle a szót.

Györki ezután rövidesen befejezi beszédét és interpellációját kiadja a belügyminiszternek.

Ezzel a mindvégig izgalmas ülés végét ért.

A nemzetgyűlés folyosóján élénken tárgyalták *Horváth Zoltán* indítványát. *A fájvédők kijelentették, hogy magukéval teszik az indítványt* és a részletes vita során *Horváth*hoz hasonló javaslatot fognak beterveztetni. *Somogyi Béla* fájvédő képviselő, a jobboldali folyosón felkereste *Pesthy Pál* igazságügyminisztert, akitől megkérdezte, hogy mit szól *Horváth* indítványához. *Pesthy* kijelentette, hogy a *kérdés nem olyan egyszerű*, mint ahogy azt az ellenzék gondolják és hangsúlyozta, hogy a kormányzó nevét a felsőházi vitába sem szabad bevonní.

Erotikus előadás

a nemzetgazdaságtani órán

Hirt adtunk arról, hogy a noviszadi felelőbírói bíróság felmentette Krsztonosy Péter hírlapírót, aki a »Szbhadia« című lapban súlyos vádak tartalmú cikket írt Evgen Cehovics tanárról, aki- ről azt állította, hogy a nemzetgazda- sági tanórán több ízben reprodukálha- tatlan és a közszemérmét és a közér- kölcset súlyosan sértő kifejezést hasz- nált. Erre a közleményre vonatkozólag Cehovics Evgen tanár a következők közlését kéri:

»Habar igaz, hogy a felelőbírói bíróság K. 391/926. sz. ítéletében az I. fokú bírói ítéletet formai okból jóváhagyta, az is igaz, hogy a felelőbírói bíróság idézett ítéletében *nekem teljes erkölcsi szatisztakciót adott.* Ennek igazolására hivatkozom a felelőbírói bíróság ido- vonatkozó ítéleti indoklására, mely szövege szerint a következőket tartalmazza: »Az Apelacioni Sud tényként megállapítja, hogy az inkriminált cikkben benn- foglaltnak a közhivatalnok hivatalos működésére vonatkozó és az 1914. 41. t. c. 5. §-ába ütköző rágalmozás összes elemei, mert a *vádolttnak* (Krsztonovity Péternek), mikor állításai bizonyítására került a sor, habár körülbelül huszonöt tanút hallgattak ki, *nem sikerült bebi- zonyítania* inkriminált cikkének állítá- sait, mert az összes tanúk azt val- lották, hogy a magánvádoló (t. i. alul- írott) *nem* használta az inkriminált cikkben közölt kitételeket, hogy az ő előadása folytán *senki* sembotránkozott meg és hogy magánvádoló *példás és jó tanár.* Evgen Cehovics prof.«

Séta

a halottak városában

A halottak nagy városa még csöndes, disztelen. A borzongós, esős októberi délelőttön még szomorubbnak, még el- hagyottabbnak látszik a Szentai-uti temető ezernyi keresztjével. Végigme- gyek a sáros utakon, a keresztek és a ciprusok árnyékában, elolvasok egyné- hány nevet: Kopunovics Juliska élt ti- zenkilenc évet, meghalt... és ezután következnek az egyszerű fekete fake- resztek száza. Név nincsen rajtuk, csak egy-egy megrozsdásodott rajnyi bádogtábla és rajta számok: 198/a és a föld meleg testében mélyen egy ismeretlen katona, talán szerb, talán orosz, vagy német, talán fiatal, aluszik.

A temető kapuján két öregasszony jön be. Kezükben ásó és lapát és egy bokor őszi rózsza. Meg-megállnak, kibé- tűzik a nevet és mikor visszafelé jövök, ők még mindig keresik az alvót... Bi- zony itt nincs rend, nincs ucca és nincs uccaszám, itt csak egymásmellé temetett halottak vannak, egyformák és némák mind, és testvérek mindörökké.

A temetőcsőz panaszok:

— Nem gondozzák ám ugy szegénye- ket, mint régen. A háboru előtt tele voltam dologgal, mindenki iparkodott kö- rül hantoltatni az ünnepre a sirt, máma már nem így van, aki csináltat is, az csak azért, hogy meg ne szőlják. — A fizetség — folytatja — bizony kevés, jóformán kenyérre se elég, itt nincse- nek szabott árak, ki mit ad, husz dinár, tíz dinár, a gazdagabbaknak kriptájuk van, ott kevés a dolog, a szegényember- nek meg nincs módja — — egy kis vi- rág és semmi —

— Melyik a legrégebbi sír a temető- ben?

— Az ott van fönt a vasut felé, na- gyon régi, ott mind régi, mikor már idejöttem, itt volt és az előttem való ember mesélte, hogy az a sír ugy sze- repel itt, mint a legrégebbi, egy asszony fekszik ott és kegyelemből én gondozom. Sok ilyen sír van, én gondozom őket és azt sem tudom, ki fia, ki lánya, de »nagynapkor« egy kis virágot helye- zünk rá a feleségemmel, egyszer tán minket is megszán majd valaki... — mondja az öreg ember, de olyan han- gon, mint aki nem igen bizik az ügye- siben.

Visszaindulok a szítáló esőben. Itt-ott emberek, mindnél ásó. Ezek eljöttek rendbehozni a halottak portáját. Egy helyen új sirt ásnak egy új lakónak, aki most jön. A friss és párázó föld szaga betölti a levegőt. Az ember, aki lent ás, felkiált társainak:

— De jó meleg van idelent — és ki- dob lapátjával egy csomó fekete földet.

Már jó messze vagyok a temetőtől, mikor még mindig ez a mondat csen- gett a fülemben:

— De jó meleg van idelent!

Az élet furcsa és az ember sosem tudhatja, mikor költözik be abba a jó meleg egyszobás lakásba. Két méterre a föld alá.

(sz. e.)

Karloveci viz alatt

Több ház összeomlott az elöntött horvát- országi városban

Zagrebból jelentik: Karloveci várost a folytonos esőzések *árvizzel fenyegetik.* A Kupa és a Korana folyók az utóbbi napokban annyira megáradtak, hogy több helyen áttörték a gátakat és na- gyobb területű földet borítottak el. A viz *Karlovecit teljesen elzárta a külvilágtól.* A lakosság között óriási pánik tört ki és az emberek a város magasabban fekvő részére menekültek butoraikkal. *Több mint ötven család lakáshányi miatt az uccákon tölti a hideg őszi éjsza-*

kákat, mert nincs földött helyük.

Az árvíz teljesen elöntötte Pánia kül- várost, ahol az összes gyárak és ipar- telepek víz alá kerültek. A víz a város- ban egészen a Zrinyi-térig hatolt. *Több kisebb ház összeomlott. A Zrinyi-térig az összes házak víz alatt vannak.*

A katonai parancsnokság nagyszámu katonaságot rendelt ki, akik hidakat emelnek a város elöntött részei felett, hogy a város egyik részéből a másikba lehetővé tegyék a közlekedést.

Két évi fegyházra ítélt munkáspénztári igazgató

Jogerős lett a sikkasztó staribecseji igazgató bűn'etése

Nagy feltűnést keltett annak idején, hogy a staribecseji rendőrség a novi- szadi ügyészség utasítására letartóztatta Ambrus András volt staribecseji munkásbiztosító tisztviselőt, mert az a szubotikai munkásbiztosító pénztár ká- rára, amelyhez a staribecseji kiren- deltség tartozott, nagyobb sikkasztáso- kat és csalásokat követett el.

A vádirat szerint Ambrus András Deutsch Miska kereskedőtől 566 dinárt, Gerber Nándor sörgyárostól 12.044 di- nárt, Lévai Mihály nyomdatulajdonos- tól 684 dinárt, Dungyverszki Bogdán földbirtokostól 15.000 dinárt vett fel

munkáspénztári díjak címén és az ösz- szegeket elsikkasztotta. Amikor sik- kasztásai miatt elbocsájtották állásából, megjelent Vértés Adolfnál, a Bácskai Ipari és Kereskedelmi Részvénytársaság könyvelőjénél, akitől mint a pénztár tisztviselője 10.000 dinárt vett fel a pénztár részére.

A noviszadi törvényszék ezévi már- cius 9-én *három évi fegyházra és 1000 dinár pénzbírságra* ítélte. A felelőbírói bíróság a büntetést *kétévi fegyházra* szállította le. A semmitűszék szerdán elvetette a benyújtott *semmisségi pa- naszt.*

Sóbányába vitték Reinitz Jakabot

Lenyirták az életfogytiglani fegyházra ítélt gyilkos hirhedt rőt szakállát

Szatmárról jelentik: A bukaresti sem- mitűszék ítélete, amellyel legfelső fokon jóváhagyta Reinitz Jakab életfogytigla- ni kényszermunkára való elítélését, most érkezett meg a satmári törvényszék- hez. A satmári boltos, akinek az utóbbi idők oly változatos bűnkronikájában is kiemelkedő hely jutott, rövidesen be- fejezi pályafutását. Közvetlen bizonyíté- kok ugyan egyetlen gyilkossági eset- ben sem merültek fel Reinitz ellen, de Grosz Jakab nagykarolyi vendéglős meggyilkolására és kirablására vonat- kozólag annyit közvetett adatot csoport- osított össze a satmári ügyészség, hogy ezen egy esetből kifolyólag a satmári törvényszék *rablógyilkosság*

bűntetteben bűnösnek találta Reinitz Ja- kabot s ezért öt életfogytiglani kény- szermunkára ítélte el.

Reinitz előtt a semmitűszék döntését hétfőn reggel kilenc órákor hirdették ki. Amikor a semmitűszék távirata megér- kezett, Reinitzzel szemben mindenféle kedvezményt és élvezett előnyt meg- szüntettek, ami eddig mint vizsgálati fo- golyt megillette. Megindító jelenetek között megfosztották jellegzetes nagy szakállától. És már szakáll nélkül je- lent meg a harmadfoku ítélet kihirdeté- sénél.

Kedden reggel fegyőr kíséretében in- dult utra Reinitz Jakab Targu-Ocnára, a sóbányába.

Ne engedjék szabadon a gyilkost!

A szomborvidéki tanyák népe tiltakozik a Pihenő-csárdabeli gyilkos szabadonbocsájtása ellen

Szomborból jelentik: Szerdán délelőtt száz tagú küldöttség jelent meg a szom- bori vármegyeházán és kérték, hogy a Pihenő-csárdában elkövetett gyilkosság- gal gyanúsított Brankov Zsárkót ne hely- ezzezzék szabadlábra.

Brankov tudvalevőleg a csendőrségen részletes beismerővallomást tett, azon- ban az ügyészségen mindent visszavont. Kijelentette, hogy nem bántották a csend- őrségen, a beismerő vallomást azon- ban azért tette meg, mert félt, hogy megverik. A csendőrségen tett vallomá- son kívül Brankov ellen semmi bizo- nyíték nem merült fel és feleségét, *Szi- mics Jankát*, aki bűnrészesség gyanu- ja miatt szintén letartóztatásban volt, szabadlábra helyezték, mert semmi bi- zonyíték nem merült fel ellene. *Szimics*

Janka szabadlábrahelyezése után az a hír terjedt el Szomborban, hogy Bran- kovot is szabadlábra helyezik.

Amikor ez a hír a tanyákra kijutott, felkerekedett a tanyák népe és több, mint százán, főleg asszonyok, bemen- tek a vármegyeházára Petrovics Mili- voj főispánhoz. A főispán távollétében *Rajics Szvetiszláv* alispán fogadta a deputációt. A küldöttség előadta, hogy a tanyákon nagy rémületet keltett az a hír, hogy Brankovot szabadonbocsáj- ták. Kérték, semmi esetre se engedjék ki, mert már a gyilkosság előtt is ré- műletben tartotta a tanyákat állandó garázdálkodásaival. Ha a szombori ha- tságok nem tudnak bizonyítékot pro- dukálni és nem tudják megtalálni a gyil- kos bűntársait, *adják át az ügyet a szu-*

botikai, vagy a beogradi rendőrségnek, hogy azok folytassák tovább a nyom- zást.

Rajics alispán kijelentette a küldött- ség tagjainak, hogy az ügy az igazság- ügyi hatóságok kezében van és a köz- igazgatás nem tehet ebben semmit, min- denesetre azonban megígérte, hogy a küldöttség kérését ismertetni fogja az illetékes tényezőkkel.

A *Bácsmegyei Napló* munkatársa ugy értesült, hogy az a hír, mintha Branko- vot szabadlábra helyeznék, teljesen alap- talan, mert, bár nincs konkrét bizo- nyíték ellene, a csendőrségen olyan pon- tosan mondta el a gyilkosság lefolyá- sát és előzményeit, hogy az ügyészsé- gen remélik, hogy sikerülni fog meg- felelő bizonyítékot produkálni bűnössé- ge mellett.

Elfogták

a budapesti munkásbiztosító sikkasztóját

Az ébredők kocsmáiban bujkált Drenka Béla

Budapestről jelentik: A budapesti munkásbiztosító pénztárban elkövetett nagyarányu sikkasztások főtettese, *Dren- ka Béla*, az ismert ébredő, akinek neve a Márfy-féle bombamerényletekkel kap- csolatban is szerepelt, tudvalevőleg megszökött.

A budapesti rendőrség szerdán bizal- mas uton arról értesült, hogy *Drenka Béla* azokban a *terencvárosi kocsmák- ban bujkál, ahol annak idején Márfyék tartották megbeszéléseiket.* A detektivek razziát tartottak és az egyik zugkocse- mában *sikerült is elcsipni a sikkasztó Drenka Bélát*, akit beszállítottak a fő- kapitányságra.

Drenka Bélát csütörtökön hallgatja ki a rendőrség, azután átkísérik az ügyészség fogházába.

Igazgatók egymás közt

Ujabb nyilatkozat a tanonc- iskola ügyében

Todorov Milán, a VII. körű elemi is- kola igazgatója hosszú nyilatkozatot küldött be, amelyben polemizál *Ispáno- vics Mátyás* tanonciskolai igazgatónak azzal a nyilatkozatával, hogy a tanonc- iskola kényszerzűnetéért *Todorov* fe- lelős. A nyilatkozat megállapítja, hogy a tanoncok esti oktatását nem *Todo- rov* igazgató, hanem az iskolaszék ren- delte el. Ha valamit szabálytalanul cse- lekedett volna, felettes hatóságai már rég felelősségre vonták volna. Az isko- laszékben senki sem képviselte *Ispáno- vics* álláspontját.

A határozatot komoly megfontolás alapján hozta, mert évtizedek óta este történik a tanoncotatás és a kereske- dők olyankor könnyebben nélkülözhetik tanoncaikat, mint a nappali órákban. Az iskolaszék azért rendelte el, hogy több iskolában tanítsák a tanoncokat, hogy a tanulók a hosszú uton ne veszteges- senek időt. Ezenfelül ez az intézkedés azért is célszerű, mert megkíméli a hi- ányos öltözékű inasgyerekeket az ucca hidegétől. Ha csak a Kakas-iskolában tartanák a tanoncotatást, az egyedül *Ispánovics* igazgató kényelmét szol- gálná.

A nyilatkozat szerint valamennyi tani- tó csak a szabály szerint megállapított összeget akarja kérni a magántanuló tanoncotól és a tanórák felosztását a kollegialitás és az emberiség követel- ményei alapján akarják végezni, ugy hogy lehetőleg minden tanító és tanító- nő egyforma számban kapjon külön- órákat. A nyilatkozat végén megállapít- ja, hogy *Ispánovics* igazgató akármikor megkezdheti a tanoncotatást, mert erre a célra a tanterem délután félőtől kezdve rendelkezésére állanak.

Az igazgatók nyilatkozatháborúját ennek a cikknek közlésével befejezzük, mert a nyilvánosság már teljesen ismeri az ügyet és a további személyeske- dést az érdekelték a nyilvánosság ki- zárásával is elintézhetik.

HIREK

— **Radonics képviselő intervenciója Sztipics Károly főispáni kinevezése érdekében.** Beogradból jelentik: dr. Radonics Jován képviselő, a pénzügyi bizottság elnöke, szerdán interveniált a belügyminiszternél dr. Sztipics Károly szubotica-i főispáni kinevezése érdekében. Makszimovics Bózsó belügyminiszter kijelentette Radonics képviselőnek, hogy dr. Sztipics kinevezése megtörténik, mihelyt a király visszatér délszerbiai utjára. Az ukáz már kész, csupán Ófelsége aláírása hiányzik.

— **Javitják a bánáti utakat.** Beogradból jelentik: A minisztertanács szerdai ülésén a pénzügyminiszter javaslatára 182.000 dinárt szavaztak meg a Veliki-Beeskerek—perlezi országút javítására. Ugyanekkor a Pancsevó—Vrsac—vashidi műút javítására 287.000 dinár hitelt szavazott meg a minisztertanács.

— **Jugoszlávia is résztvevett a világsajtó konferenciáján.** Az újságírók világszövetsége november 28-ikán Genfben konferenciát tart. A konferenciára meghívták a jugoszláv külügyminisztérium sajtóosztályát is. A külügyminisztérium a világsajtó konferencián való részvételére Jovanovics Milán beograd hirlapírót kérte fel, aki elfogadta a megbízást.

— **Kijavitják a Szubotica—horgos műutat.** Beogradból jelentik: Az építési ügyi minisztérium november 3-ikára lejtést hirdetett a Szubotica—Horgos közötti műút kijavitására.

— **A noviszadi ipartestület az állam iparosbankért.** Noviszadról jelentik: Cziklik Ferenc, a noviszadi ipartestület elnöke csütörtök este nyolc órára az ipartestület helyiségeiben a létesítendő országos állami iparbank érdekében értekezletet hívott egybe.

— **November 2-ikán ül össze a karlovci-i püspöki zsinat.** Noviszadról jelentik: A görög-keleti szerb püspökök gyülekezete november 2-ikán kezdte meg ülészeit Dimitrije pátriárka elnököltével. A püspökök gyűlése két héttig fog tartani.

— **A csehszlovákiai magyar szociáldemokrata párt beolvad a cseh szociáldemokrata pártba.** Prágából jelentik: A csehszlovákiai magyar szociáldemokrata párt és a cseh szociáldemokrata párt vezetősége Prágában közös ülést tartott, amelyen kimondták, hogy a két pártot egyesítik olyanformán, hogy a magyar szociáldemokrata párt beolvad a cseh testvérpártba.

— **A topolai járásban leszállították az adót.** Beogradból jelentik: A topolai járásban az adókövetések ellen rendkívül sok felszólalás érkezett az adófelszámolási bizottsághoz. Dr. Radonics Jován képviselő, a pénzügyi bizottság elnöke és Markusev Milán képviselő az adófelszámolási bizottság tagjait ellátta a szükséges felvilágosításokkal és ennek a körülménynek tudható be, hogy ezideig már hatvan millió dinárt leszállították le a topolai járás adóját.

— **Dr. Végh Lajos állapotában javulás állott be.** Beeskerekéről jelentik: Beogradból Beeskerekre érkezett dr. Koen Leó udvari orvos, aki dr. Lazarevics Vojin és dr. Salgó Imre beeskereki orvosokkal szerdán délelőtt konziliumot tartott Végh dr. betegyánál. Dr. Koen megállapította, hogy dr. Végh állapota súlyos, de operációra nincs szükség. Dr. Végh állapotában szerdán lényeges javulás állott be.

— **Lady Aberdeen Zagrebből Beogradba utazott.** Zagrebből jelentik: Lady Aberdeen asszony, a nemzetközi női szakszervezetek elnöknője kedd este érkezett Zagrebba. Szerdán délelőtt megtekintette a város nevezetességeit, délután pedig fogadta a női szakszervezetek képviselőit. Lady Aberdeen este tovább utazott Beogradba, ahonnan Bukarestbe megy.

— **Kasszafurók jártak a szegedi kerületi munkásbiztosító pénztárban.** Szegedről jelentik: Szerda reggel a kerületi munkásbiztosító pénztár szolgálja értesítette a rendőrséget, hogy a pénztár épületében az éjszaka folyamán kasszafurók jártak. A rendőrség megállapította, hogy a kasszafurók három helyen furták át a pénztár Wertheimkasszáját, azután könnyű szerrel leemelték a kassza egyik oldalát és kivettek belőle ötven milliót. A nyomozást a rendőrség megindította.

— **Uj ügyvéd.** Ujváry István dr. volt szubotica-i, jelenleg szegedi postafőtisztviselő letette az ügyvédi vizsgát. Ujváry István dr. néhány évvel ezelőtt érdemes munkása volt a szubotica-i magyar sajtónak.

— **Eltemették Bakonyi Károlyt.** Budapestről jelentik: Szerda délután három órakor folyt le az ismert librettóíró, Bakonyi Károly temetése. Az elhunyt irót a Kerepesi-uti temetőben helyezték örök nyugalomra. A gyászházban Beöthy László mondott búcsúbeszédet, a sírnál pedig Szirmai Imre, aki a Király Színház nevében búcsúztatta el a halottat. A temetésen nagy számban vettek részt az elhunyt iró barátai és tisztelői.

— **A vajdasági agrárszövetkezetek közgyűlése Noviszadon.** Noviszadról jelentik: A vajdasági agrárszövetkezetek vasárnap, október 31-én tartják rendes évi közgyűlésüket a noviszadi agrárszövetkezet helyiségeiben. A napirenden szerepelnek az aktuális agrárkérdések, a földadóról szóló törvényjavaslat, az állami hitelek és azoknak elhelyezése, az agrártörvény, valamint a föld fakultatív eladásának kérdése. A közgyűlésen az agrárszövetkezetek és az állam egymáshoz való viszonyáról is foglalkoznak tárgyalni.

— **Kijavitják a kamendini és klisza utakat.** Noviszadról jelentik: A városi közigazgatási bizottság pénteken délelőtt fél tizenkettőkor tartandó ülésén a kamendini és klisza utak kövezésének kérdése is napirendre van tűzve.

— **A Temes-Duna ármentesítő társaság ülése.** Beeskerekéről jelentik: A Temes-Duna ármentesítő társaság Suvakovic Lázár államtitkár elnöke alatt Pancsevón ülést tartott, amelyen az 1926—27. évi költségvetést tárgyalták. Stosics Péter mérnök részletes javaslatot nyújtott be a veszélyeztetett területek védelméről. Ovesa és Borca községek lakói beadványban kérték a társaságot, hogy egy időre mentse fel őket a díjak fizetése alól.

— **Megverte a házigazdáját.** Beeskerekéről jelentik: Jevremov Szevén beeskereki háztulajdonos nemrég felmondott lakójának Kirchner Himának. A lakónak december 1-én kellett volna távoznia a lakásból, de a házigazda szerette volna lakóját előbb kitenni. Egy alkalommal Jevremov bement Kirchnernéhez és veszekedni kezdett vele, mire az asszony bezárta az ajtót és Jevremovot véresre verte. A házigazdát a lakók mentették ki szorongatott helyzetéből, aki arra kérte a lakásbírósgot, hogy Kirchnerné távolítsák el a lakásból és egyben feljelentesse a verekedő asszonyt. A lakásbírósg úgy határozott, hogy előbb bevárja a bíróság döntését és aztán intézkedik a lakás ügyében.

— **A reformáció emléknapja a szubotica-i evangélikus egyházban.** A szubotica-i evangélikus lelkészi hivatal az október 31-iki reformációünnepre vonatkozóan a következőket közli: Délelőtt tíz órakor ünnepi istentisztelet és urvacsoportosítás a templomban. Délután öt órakor ünnepély a paplak tanácstermében, amelyen Szántó Róbert lelkészi ünnepi megnyitóbeszédet mond. Azonkívül színe kerül Szántó Róbertnek kébibliai és egy történeti tárgyú egyfelvonásosa Garay Béla rendezésében. Belépődíj nincs, de a terem korlátolt befogadóképessége miatt a lelkészi hivatal belépőjegyeket kénytelen kiadni. A belépőjegyek a hét folyamán díjtalanul beszerezhetők a lelkészi hivatalban.

— **A Bácsmegyei Napló vasárnapi száma 28 oldalon még a szokottnál is gazdagabb tartalommal jelenik meg.** Mussolini feketeteinges fasisztáinak Rómába való bevonulásának évfordulóját ünnepli Olaszország. Ebből az alkalomból a *Fasizmus Mérlege* címen objektív tudósítás számol be Mussolini működéséről. A Népszövetség legutóbbi ülészeit majdnem megzavarta a tangeri kérdés. A magyar olvasó alig tud valamit Tangerről. A *Bácsmegyei Napló* vasárnapi száma hosszabb eredeti riportban ismerteti Tangert. A közeledő halottak ünnepe alkalmából Révész Bélának, a kiváló magyar írónak cikkét közli Ágoston Péter sirjáról. Vasárnap újabb cikksorozatot kezd *Grób* Imre, akinek írásait olyan szeretetteljes érdeklődéssel fogadta eddig is az olvasóközönség. Most a *Cseka*-ról készül rosszabb cikksorozata *Grób* Imrének. Baedecker, Kosztolányi Dezső, Somlyó Zoltán, Bródy László, Eos szépirodalmi cikkei, érdekes riportok a világ minden részéből egészítik ki a vasárnapi melléklet tartalmát, amelyen folytatjuk Forró Pál szenzációsan érdekes regényének közlését is. Minden példányhoz mellékeljük a *Filkó* és a *Habostorta* új számainak. A vasárnapi szám ára 4 dinár.

— **Horgos és Senta között megerősítik a Tiszatöltést.** Szentáról jelentik: A Szentán tartott ármentesítő társulat közgyűlésén elhatározták, hogy Horgos és Senta között megerősítik a Tisza töltését. A töltés megerősítése körülbelül 6.000.000 dinárba kerül. A közgyűlés felhatalmazta Pfeiffert István főmérnököt, hogy a megerősítéshez szükséges összeget kölcsön útján szerezzze meg. Az ármentesítő társulat jövő évi költségvetésére holdankint előirányozták: Sztarakanizsának 140 dinárt, Szentának 80 dinárt, Molnak 44 dinárt, Petrovoszelónak 41 dinárt, Sztaribecsnének 36 dinárt, Paunának 100 dinárt. Horgos és Martonos községek tarifája még nem készült el. A társulat 1927. évi költségvetése 1.475.057 dinár.

— **Bonyodalmak az árvízkarosultaknak összegyűjtött élelmiszer körül.** Petrovoszelóról jelentik: Petrovoszeló község előjárósága az adományozók óhajára megkérte az odzsaci-i főszolgabírórt, mint az árvízkarosultak kormánybiztosát, hogy a három és fél vagon gabonát — az igénylők között — a vagonkísérők oszthassák szét. A kormánybiztos beleegyezett, de a noviszadi Vöröskereszt egyesület elnöke, dr. Nenadovics utasította a helyi hatóságot, hogy az összegyűjtött gabonát szállítsák a közös gyűjtőmágtárba. A gyűjtőbizottság, tekintve, hogy az adakozók ragaszkodnak a szétosztáshoz — az alispánhoz fordult döntésért.

— **Öngyilkos lett féltékenységi rohamában egy ötgyermekes családanya.** Egerből jelentik: Megredítő családi tragédia játszódott le a hevesmegyei Sirok községben, a gróf Károlyi-uradalomban. Tuza Miklósnak, az uradalom erdőőrének felesége az ura revolveréből háromszor magára lőtt és behalt súlyos sebesülésébe. A szerencsétlen asszony, aki öt gyermek édesanyja volt, beteges féltékenységi szenvedélyének lett az áldozata. Ez a féltékenysége valószínűleg öngyilkossági mániába hajszolta. Egyszer gyufaoldatot ivott, másodszor a kutba ugrott, harmadszor felakasztotta magát. Mindháromszor sikerült azonban idejében megmenteni. Kedden délben újabb féltékenységi rohama volt, amely után forgópisztollyal háromszor magára lőtt és meghalt. Őt árva maradt utána.

— **Orosz-német groteszk színház Noviszadon.** Noviszadról jelentik: Az orosz-német groteszk színház november 2-ikán és 3-ikán Noviszadon a Nemzeti Színházban, november 4-ikén, 5-ikén és 6-ikán Szubotica-n a Népkörben fog előadást tartani.

— **Agyonverte apósát és anyósát s utána felakasztotta magát.** Prágából jelentik: Stepanovie faluban egy Misk nevű paraszt agyonverte apósát és anyósát, mert ezek az ő nevében nyolcezer cseh korona adósságot csináltak. Misk ezután felakasztotta magát.

— **A nagy szél miatt elhalasztották a Noviszad—petrovaradini híd felvontatását.** Noviszadról jelentik: Szerdára volt elhatározva az elkészült noviszadi hídrésznek a dunai pillérekre való felvontatása, de ez elmaradt az erős szél miatt. A hidépítő cég valószínűleg pénteken, vagy szombaton fogja a hidrészt a pillérekre huzni. Noviszad város kisorsított tanácsa megbízásából Lakics János polgármester-helyettes, Plávics Nikola műszaki tanácsos és Popovics Dáka kamarai elnök szombaton az építésiügyi minisztériumban személyesen fognak a hidfeljártatnak a város kívánása értelmében való megoldása érdekében közbenjárni.

— **A szombori zsidó rabbi jubileuma.** Szomborból jelentik: A szombori zsidó hitközség október 31-én ünnepli Fischer Mihály főrabbi működésének negyvenéves jubileumát. Az ünnepség alkalmával először látogatja meg Szombort dr. Alkalay Izsák országos grandrabbi. Az ünnepély délután negyed négykor istentisztelettel kezdődik, utána a hitközség diszközgyűlést tart a városháza nagytermében, majd a küldötségek fogadása következik a kis tanácsteremben.

— **Dobrovics festőművész kiállítása Noviszadon.** Noviszadról jelentik: Dobrovics Péter jugoszláv festőművész, aki az utóbbi években állandóan Párisban tartózkodik, a közeljövőben Noviszadon kiállítást rendez újabb képeiből. Dobrovics Péter a jugoszláv festőművészet egyik legizmosabb reprezentánsa és kiállítását nagy érdeklődéssel várják Noviszadon.

— **Elrabolták és az idegen légióba hurcolták egy német adóünlőköt.** Ham-bornból jelentik: Weiss adóünlőköt, aki nemrégiben nyomtalanul eltűnt, az itteni pénzügyi hivatalhoz az a közlés érkezett, hogy Weiss elhurcolták a francia idegen légióba és jelenleg Marokkóban van. Weiss szabadságát feleségével együtt Elzászban töltötte és onnan többé nem tért vissza. Felesége akkor látta utoljára, amikor Weiss egy hegymászó kirándulásra indult.

— **Vagyontalansági esküt tett egy volt német uralkodó-herceg özvegye.** Berlinből jelentik: A nyolcvanegy éves Schwarzenburg-Sonderhausen hercegné, ebben a hercegi uralkodóházban az utolsó előtti uralkodónak özvegye, idézést kapott a törvényszékre, hogy tegye le a vagyontalansági esküt, mert nem fizetett adót és több rendbeli pórében vagyontalansága esetén hivatalból kellett szegényjogon ügyvédet kirendelni. Az uralkodó özvegye megesküdött, hogy semmi vagyona nem maradt és a legszűkösebb viszonyok között tengeti életét.

— **Zsidó istentisztelet.** Noviszadról jelentik: A noviszadi zsidótemplomban a hó 29-től úgy a pénteki, mint a hétköznapi esti istentisztelet öt órakor kezdődik.

— **Összeszukkáltak, amikor a bankettra ment.** Szentáról jelentik: A sztarakanisai fűrészgár tulajdonosai tisztviselőiknek és munkásaiknak bankettra adtak vasárnap. A bankettra indult ünnepelő ruhájában Bagi József huszonkét éves munkás is. Bárány András társával együtt. Az uton szembe jött velük Muhi János téglagyári munkás, aki kísé- ittas volt. Muhi rászólt a két emberre, hogy térjenek ki előle. Bagi is. Bárány is szó nélkül utat engedtek a részeg embernek, hogy ne találjon okot a veszekedésre. Amikor azonban elhaladt mellettük, néhány lépésről visszakiáltott valamit. Erre Bagi rászólt, hogy köszönje meg, hogy kitértek előle, mert egyforma nagy urak mind a hárman. Muhi erre visszafordult, kirántotta bicikliját és Bagi oldalába döfte. A szerencsétlen ember mély sebével egy ideig még vánszorgott, azután összeesett. Előbb a sztarakanisai kórházba szállították, minthogy azonban másnap súlyosbodott állapota, beszállították a szentai közkórházba, ahol műtétet végeztek rajta. Muhi egy arra haladó nyugalmazott rendőr nagy nehezen megfékezte és bekísérte a sztarakanisai rendőrségre, ahol letartóztatták, de kihallgatása után szabadlábra helyezték.

— **Be kell szolgáltatni a katonai fegyvereket.** Sztarakanisáról jelentik: A sztarakanisai rendőrfőkapitányság hírdetményt tett közzé, hogy mindazok, akiknek birtokában katonai fegyverek vannak, október 26-ától november 6-áig szolgáltatassák be a rendőrségen. Akik a felhívásnak eleget tesznek, azoknak büntetlenséget biztosít a főkapitányi rendelet, de akiknél november 6-a után katonai fegyvert találnak, azokat a törvény teljes szigorával büntetik.

— **Bicskával döntötték el, hogy kell-e már tüteni.** Szentáról jelentik: Singer Mátyás monostori földbirtokán hétfőn reggel Barát István béres megkérte a béresgazdát, hogy engedjen befűteni a kemencébe. Az öreg béres azt mondta, hogy még nincs hideg és nem engedte meg a fűtést. A fűtés kérdésén azután összekülönböztek az összes béresek. Egyik részük a gazdának, a másik rész pedig Barátnak adott igazat. A vitatkozás azzal fejeződött be, hogy Juhász Imre előrántotta bicskáját és Barát Istvánt nyakán, karján és hátán összeszurkálta. Barátot beszállították a szentai közkórházba, Juhász ellen pedig a csendőrség megindította az eljárást.

— **Hét amerikai légiutas kényszerleszállása a nyílt tengeren.** Londonból jelentik: Hét amerikai utas egy tisztelemlyes repülőgépen csütörtökön elindult Angliából Páris felé. A repülőgépet néhány kilométerre Folkestone-tól a nyílt tenger fölött defektus érte és kénytelen volt leszállni. Még a leszállási kísérlet előtt drótnélküli segítséget kért a repülőgép távirása, mire több gőzös és vontatóhajó sietett a repülőgép segítségére. A repülőgépet két halászhajó érte el elsőnek. A két hajó fedélzetére vette a repülőgép utasait és postáját és amint ez megtörtént, a megsérült repülőgép pár perc alatt elsüllyedt.

— **Repülőgépek és páncélautók harca egy rablóbandával.** Bagdadból jelentik: Egy nagy rablóbandát, amely mult héten Jahra községet meglepte és több ezer tevé elrabolt, amidőn Sziria felé vonult vissza, megtámadta egy brit repülőgép- és páncélautóosztag. A rablók igen sok fogoly és száz tevé hátrahagyásával elmenekültek. A rablók üldözését folytatják.

— **Az olaszliszakai pénzhamisítók ügye az ítéletóra előtt.** Debrecenből jelentik: Az ítéletóra szerdán kezdte meg az olaszliszakai pénzhamisítók bűnügyének tárgyalását. Mint ismeretes, a debreceni törvényszék ez év júniusában Friedländer F. ügyest hamis pénz forgalombahozatala miatt hat évi, Friedländer Salamont pedig két és fél évi fegyházra ítélte. Zink Dezsőt bünpártolásért egymillió korona pénzbüntetésre ítélte, a másik két vádlottat, Friedländer Henriket és Bettelheim Sándor sátorlajuhelyi bankigazgatót pedig felmentette. A szerdai tárgyalás a pöriratok ismertetésével telt el és az ítélet péntekre várható.

— **Öngyilkosság égő acetilgázzal.** Berlinből jelentik: Borzalmas módon követett el öngyilkosságot egy vasuti ör felesége. Mialatt férje szolgálatban volt, karbidot s vizet öntött a szenesládába, meggyújtotta a feildő gázt, aztán ráfeküdt a szénrakásra. A lakásban rohamosan terjedt el a tűz s a szomszédokat a szerencsétlen asszony két kis gyermekének segélykiáltása figyelmeztette a tűzveszedelemre. Mikor a tűzoltóság létrákon behatolt az égő lakásba, már a két gyermek ruhája is tüzet fogott. Az öngyilkos asszony feje és felső teste egészen meg volt szenesedve. A vasuti ör felesége vallási tébolyban szenvedett.

— **A gyorsírás sebességével dolgozik Marconi új rádiója.** Rómából jelentik: Marconi a római tengerészeti állomás igazgatójával új találmányáról közölte, hogy új készüléke segítségével kanadai állomásával Angliából hét napon át percnél több száz szó sebességgel vett és adott. Átlagos tízenyolcórás munkaidő mellett mindkét irányban és több egymásra következő órán át átlag 250 szó sebességét érték el. A hivatalos próbák körülbelül 168 óra ideje alatt az átlagos sebesség mindkét irányban 130 szó volt.

— **Vidám-est a szubotcai Népkörben.** A szubotcai Népkör szombaton este fél kilenc órai kezdettel vigjáték-estét rendez a következő programmal: 1. Szláv énekszám: éneklő Precies Erzsébet, 2. »Taxi«. Énekes bluet, előadják: Deutsch József és Garay Béla. 3. Két dal, éneklő Toszenberger Luiza. 4. Dalok, éneklő Kókai Dezső. 5. Dalok, éneklő Hollósi Erzsébet. 6. Vidám strófiák. éneklő: Garay Béla. 7. Énekszám Precies Erzsébettől. 8. »Mecsal?« játék. Előadják: Garay Béla, Simonyi Baby és Deutsch József, 9. Szláv költemény. Szavalja Szárics Gizella. 10. »Mi van az ebédnél?« Családi idill, előadják: Garay Béla, Garay Béláné és Kiss Erzsébet. 11. Műdal. Éneklő Kopunovics Péter. 12. Wurfel und Wurfel (angol excentrikusok). 13. Beck Imre énekszám. 14. Schlesinger Ily énekszám. 15. Hollósy József énekszám. 16. »Százrasság« Falusi történet. Előadják Garay Béla, Deutsch Janka, Gál Bözsi és Kunszabó Dénes. Előadás után reggeli tánc.

— **Az őrjárat szuronyai közül megszökött egy katona Pozsonyban.** Prágából jelentik: Kedden nyílt uccán feltűnő esemény történt. Egy Sztraka nevű elítelt és lefokozott altiszt, akit az uccán végigkísértek, kiszakította magát az őrjárat tagjai közül és egy házba menekült. Az őrjárat parancsnoka egy ablakon át Sztraka után lőtt és a sebesült szökevényt ismét elfogta.

— **A házasságok a fürdőben köttenek.** Newyorkból jelentik: Egy amerikai újságíró nemrégiben Tunisban járt és itt érdekes szokásokat figyelt meg. Az amerikai újságíró egy kicsit különösnek találta, hogy miképpen kötik meg Tunisban a házasságot. Ha egy leány elérte már azt a kort, amikor férjhez kellene adni, az anyja elviszi a fürdőbe. Ilyenkor valóságos tözsdék vannak a fürdőben. Eljönnek az összes anyák eladó leányaikkal és eljönnek mindazok az anyák is, akik fiaik számára feleséget keresnek. Az anyósjelöltek itt alaposan megtekintik az anyagot, azután kiválogatják a megfelelő leányokat. Ezután fellépnek a színre az apák, akik az üzleti ügyeket intézik el. A nőülendő ifjak már házhoz szállítva, físztan kapják a feleséget, miután a dolognak adminisztratív részét már elintézték a gondos szülők a fürdőben. Aki nem kap férjet, annak pechje volt, hiába fürdött meg.

— **Az építési engedélyek kiadását megkönnyíti a vármegye.** Szomborból jelentik: Rajics Szevetiszláv alispán rendeletet adott ki, mely az építési engedélyek kiadásáról intézkedik. A rendelet szerint az egyes főszolgabíróságok eddig nem tartották be pontosan a megyei és miniszteri szabályrendeleteket. Az alispán utasítja a főszolgabírákat, hogy helyszíni szemlét építési engedély ügyében csak a vármegyei építési szabályzat 20. paragrafusában megszabott esetekben tarthatnak, egyébként helyszíni szemle nélkül kötelesek kiadni az engedélyeket.

— **Gajdát le fogják fokozni.** Prágából jelentik: A szenátus legközelebbi ülésén Udrzal hadügyminiszter expozé fog mondani az akadémiai katonai kérdésekről és válaszolni fog a Gajda ügyében elhangzott interpellációkra. Gajda ellen a vizsgálót a legközelebbi napokban véget ér. A Ceske Slovo azt írja, hogy Gajdát a felmerült bizonyítékok alapján le fogják fokozni. Az a cseh parlamenti bizottság, amely Jugoszláviában járt, újabb Gajdára kompromittáló anyagot hozott magával.

— **Szigoru összeférhetlenségi rendelet Varsóban.** Varsóból jelentik: A kormány rendeletet adott ki, amely megtiltja a képviselőknek és a szenátoroknak, hogy tagjai legyenek részvénytársaságok igazgatóságainak, tekintet nélkül arra, hogy a társaságokban van-e tőkerészesedés az államnak vagy sem. A rendelet azonnal hatályba lép. A jövőben tehát a népképviselő tagjait nem hívhatják meg ilyen állásokba. Azok a képviselők és szenátorok, akik a rendelet érvénybelépését követő tizenhárom napon belül nem mondanak le a részvénytársaságoknál viselt állásokról, mandátumaikat elveszítik.

— **Halálbüntetést kérnek a fasiszták Mussolini állítólagos merénylet-tervezője ellen.** Rómából jelentik: A Mussolini ellen tervezett merénylet ügyében a tárgyalást Zaniboni, Capello tábornok és társai ellen rövidesen megtartják és ebből az alkalomból a nemzeti milícia lapja követeli, hogy a vádlottakkal szemben alkalmazzák a halálbüntetést, bár az ennek visszaállításáról szóló törvény még nem lépett életbe.

— **Két suhanc fűtykősökkel agyonvert egy nyugalmazott rendőrörmezt.** Berlinből jelentik: A külvárosban hazafelé igyekezett Steinke Ottó volt rendőrörmezt, amikor kétségbeesett segélykiáltásokat hallott. Futva ment a hang után s még idejében érkezett, hogy egy éltesebb embert kiragadjon két suhanc kezéből, akik a földreperették és ütlegelték. A támadók elbocsátották a dozatukat s aztán mind a ketten a rendőrörmezt vetették magukat, mialatt a súlyosan bántalmazott öreg ember elmenekült onnan. A két suhanc addig ütötte agyba-főbe Steinke rendőrörmezt, míg élet volt benne. Reggelfél járőrök akadtak rá, akkor már halott volt. A két gyilkos suhancot reggel kézrekerítették.

— **Bethlen miniszterelnök fiának sajtópöre a Népszava ellen.** Budapestről jelentik: Az Esküdt-pör izgalmaival kapcsolatos az a sajtópör, amelyet Bethlen miniszterelnök fia, gróf Bethlen András indított a Népszava ellen, mert a lap azt írta róla, hogy kivételi engedéllyel házalt. A sajtópör megindítása után Bethlen András gróf Amerikába utazott, ahol egy bankban vállalt állást. Az ügyben szerdára tűzte ki a tárgyalást a budapesti törvényszék Töreky-tanácsa és a cikkért a felelősséget Strehm László vállalta. A tárgyalás azonban elmaradt, mert Vámbéry Rusztem védő kizárási indítványt tett a Töreky-tanács ellen azzal az indoklással, hogy a Töreky-tanácsnak a Népszava sajtópöreiben hozott ítéleteit a Népszava súlyosan bírálja, sőt a lapnak »Töreky« című cikke miatt Töreky Géza tanácselnök sajtópört is indított a Népszava ellen. A kizárási indítványt Töreky elfogadta és az a tábla elé kerül döntés végett, a tárgyalást pedig addig elhalasztották.

— **Meggyilkoltak egy szlovénai gazdát és rágyújtották a házat.** Ljubljánból jelentik: Bestiális gyilkosság történt Csernumely szlovéniai községben. A község lakói észrevették, hogy Kobetics Mátyás nyolevanéves gazdálkodó háza, amely a hegyoldalban állt, kigyulladt. Nyomban megkezdtek az oltást és sikerült is lokalizálni a tüzet, mire behatoltak a lakásba. Az egyik szobában megdöbentő látvány tárult a bűnpörök elé. A szoba padlóján vérbefagyva, holtan találták Kobeticset, akit, mint kiderült, baltával agyonverték. A csendőrség nyomban megállapította, hogy a gazda rablógyilkosság áldozata és hogy a tettes Mihics József pásztor aki a gyilkosság elkövetése után a házat felgyújtotta és elmenekült. A csendőrség körözőlevelet adott ki.

— **Egy bécsi leány tragédiája Párisban.** Párisból jelentik: A Boulevard des Capucines megrázó tragédia színhelye volt. Egy Pleisteiner nevű huszonkilenc éves bécsi leány néhány nappal ezelőtt gazdájával, egy bécsi divatárúziát igazgatójával Párisba érkezett és a Grand Hotelben szállt meg. A leány megérkezésekor annyira ideges volt, hogy kénytelenek voltak hozzá orvost hívni. Reggel hét órakor a leány a szálloda ablakán át felmászott a tetőre és ott a keskeny párkányon sétált fel-alá. Értésítették a tűzoltóságot, amely kivonult, de a leány azt mondta a tűzoltóknak, akik a létrákon kötelekkel akarták megközelíteni, hogyha a közelébe jönnek, azonnal leugrik. A tűzoltók nem tehettek mást, minthogy kifeszítették a mentőponyvát. Mintegy másfélórás izgalmas várakozás után Pleisteiner kisasszony hirtelen megfordult és levette magát az uccára. Sikerült ugyan a mentőponyván segítségével felfogni, de a nagy magasság és a szédítő sebességű zuhanás következtében a leány néhány perccel később meghalt.

— **Százezer szavazattal győztek Norvégiában a szesztilalom ellenségei.** Oslóból jelentik: A szesztilalom ügyében elfordult népszavazásnak az a végleges eredménye, hogy a szesztilalom mellett 421.202, a szesztilalom ellen pedig 531.426 szavazat esett. Érdekes, hogy az 1919-ben megtartott szavazáson ezzel szemben 489.017 szavazat jutott a szesztilalomra és 304.673 ellene.

— **Becsületrend az emberiségnek áldozott vért.** Párisból jelentik: Briez könyvelőt a becsületrenddel tüntették ki, mert százegy esetben adta vérért vérért-ömlésztés céljaira. A kitüntetett különben huszonkilenc éves, soha egyetlen para honoráriumot sem kapott az átengedett vért. Azok között a betegek között, akik Brieznek köszönhetik életüket, szerepelnek egy délamerikai köztársaság elnöke és egy európai uralkodóház hercege. Briez egyizben huszonnégy órán belül háromszor adott egy-egy negyedliter vért.

— **Orvosi hírek.** Dr. Gál Imre fogorvos specialista berlini tanulmányutjáról visszaérkezett és rendeléseit Szomborban Kralj Aleksandra ulica (Főucca) 20. megkezdte.

— **Dr. Marton Sándor orvos rendeléseit november elsején Malidjósón megkezdte.**

Takarékoskodhat télen is a fával. »Zephir«-kályhát használ lakásában. Kapható Barzel vaskereskedésben Subotica. Telefon 123.

Urológiai-, vese-, hólyag- és végbél-betegeknél a természetes »Ferenc József« keserűviz gyorsan csökkenti a székelési zavarokat. Kórházi bizonyítványok elismerik, hogy a »Ferenc József« víz biztos és kellemes hatása következtében állandó használatra rendkívül alkalmas. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

RÁDIÓ-MŰSOR

(A város melletti szám a hullámhosszt jelenti)

Csütörtök, október 28

Bécs (531): 11: Koncert. 16.15: Hangverseny. 20.05: A bécsi szimfonikus zenekar hangversenye.

Zagreb (350): 20.15: Kamarazene. 20: Felolvasás. 21.30: Hírek.

London (365): 17.15: Zene. 19: Tánczene. 21: Szórakoztató zene. 22.45: Zongora hangverseny. 23.30: Tánczene.

Róma (425): 16.30: Hírek. 17.15: Hegedű koncert. 18: Jazzband.

Breszlau (418): 16.30: Koncert. 22.15: Tánczene.

München (489): 16.30: Ének. 19.30: Operette.

A rádióállomások hiteles jegyzékét elegáns kartonlapon 2 dinár portó ellenében mindenkinek megküldi

KONRATH D. D. SUBOTICA

Budapest (560): 9.30, 12 és 15: Mésék. 16: Divathírek. 17.45: Klasszikus-est. 18.50: Német nyelvtan. 19.45: Koncert. 21.15: Cigányzene.

A jelenkor legjobb rádiói

„Tungsram“
rádiókészülékek.

Recsegés és minden mellékzörej nélkül működik minden időben.

Lerakat és bemutatás

De-Dion-Bouton

autószaküzlet SUBOTICA
Aleksandrova ulica 6. szám.

Mielőtt rádiókészüléket vesz, tekintse meg a „Tungsram“ készülékeket.

KÖZGAZDASÁG

A vajdasági bankok panaszai

a magas pótadók és a lassu bíráskodás miatt

A Narodna Banka noviszadi fiókjának igazgatója a vajdasági bankok helyzetéről

A Narodna Banka noviszadi fiókjának igazgatója, Jovanovics Péter az utóbbi heteket a bankfiók körzetébe tartozó vajdasági és szerémségi bankok helyzetének megvizsgálásával töltötte. A bankfiók igazgatója a következőket mondta el tapasztalatairól:

— A körzetünkbe tartozó bankok helyzetét, személyes meggyőződés után, megnyugtatónak tartom. Bankjaink idegen tőkét ugyyszólván egyáltalán nem vesznek igénybe, ami bizonyítja helyzetük rendezettségét.

— A mezőgazdák helyzete is javult. Szemmel láthatólag fokozódik az érdeklődés a földek iránt, amelyek ára emelkedőben van úgy a Bácskában, mint a Szerémségben.

— A bankok külső segítséget nem vesznek igénybe és ennek ellenére lemennek a betéti kamatlábal, aminek természetes következménye a hitelkamat leszállítása. Sztaribecsejen a maximális kihitelezési bankkamat 16%, de 12—14% mellett is jönnek létre üzletek. A Szerémségben lassabban megy ez a hitel-konzolidáció, ott még vannak bankok, amelyek 25%-al dolgoznak, de a legtöbb nem kér többet 18%-nál. A szerémségi magas kihitelezési kamatláb folytán a bankok 15% betéti kamatot fizetnek és visszszámításért 15—16%-ot fizetnek.

— A bankokat súlyosan megterhelik az elviselhetetlen községi pótadókkal. A Bácskában a bankok és egyes községek között még szoktak külön megállapodások létre jönni, de a Szerémségben a községek az egész pótadót követelik a bankoktól. Siden megszűnt a Suhomesznata Industrija d. d. Amíg ez a vállalat fennállott, Siden a pótadó 70% volt, a vállalat megszűnése óta a pótadó felszökött 300%-ra.

— A bankok panaszkodnak ezenkívül a betáblázásoknál tapasztalt lehetetlen helyzetre. A bankok gyakran két-három évig nem jutnak bekebelezésekhez.

— A bankok sérelmezik továbbá, hogy a bíráskodás a személyzet hiány folytán lassu, még váltóperek nélkül is hosszú ideig kell várniuk és sérelmezik, hogy a bíróságok csak 6% kamatot ítélnék meg, amikor a bankok 16—18% mellett kötötték üzleteiket és hosszú ideig kell várakozniuk a pénzükre.

— A valóságban, egy-két nagyobb bankot kivéve, bankjaink csak kisebb intézetek és ez az oka, hogy a Narodna Banka is elzárkózik attól, hogy a Vajdaságnak nagyobb hiteletet nyújtson — fejezte be nyilatkozatát a Narodna Banka noviszadi igazgatója.

Közvetlen telefonösszeköttetés Budapest és Anglia között. Prágából jelentik: 1928 tavaszán megvalósul a közvetlen telefonösszeköttetés Magyarország és Anglia között. A Csehszlovákián át vezető vonalrészét már építik, még pedig a pozsony-prágai és a prágadrezdai kábelt. Pozsonyból a kábel összeköttetést kap Hegyeshalmon keresztül az osztrák kábelhálózatalt.

Hat milliárd Anglia vesztesége a szén-sztrájk következtében. Londonból jelentik: Sir Robert Horne New Castleben figyelemreméltó beszédet mondott az ország pénzügyi helyzetéről. Többek közt azt mondta, hogy a viszonyok sürgetően követelik a bankkamatláb emelését, mert különben az arany nagy tömegekben özönlene a külföldre, az adók befizetése csökkenne, az államadósságok törlesztésében fennakadás állana be és végeredményében az állami költségvetést deficit zavarná meg. Csak a jövő évben fog teljes nagysá-

gában kialakulni, hogy milyen óriási károkat okozott az országnak a szén-sztrájk. Pénzügyi szaktekintélyek kerek hat milliárdra becsülik a nemzeti vagyton veszteségét a szén-sztrájk következtében.

Telefonkábel Beograd és Ponsevó között. Beogradból jelentik: A posta-és táviratügyi minisztérium rendeletére, Beograd és Ponsevó között telefonkábel fektetnek le. A munkálatok rövidesen megkezdődnek.

KINTORNA

Az esküvő után a fiatalasszony boldogan mondja a férjének:

— Boldogan fogunk élni Oszkár, ugye? Néha azonban meg fogod engedni, hogy az én akaratom is diadalmas-kodjék?

— Hiszen ezt éppen most is bebizonyítottam!

Móricka elsirja az ebédnél, hogy egyest kapott földrajzból.

— Te számár — szól mérgesen az apja — miért nem kérted meg a tanítót, hogy legalább kettést írjon be?

Móricka lemondó hangon feleli: — Nem lehet, nála szabott árak vannak.

Kohn és Kohné a Balatonban fürdenek. Egyszerre csak Kohné elveszti az egyensúlyt és elmerül.

Kohn felugr s rémülten kiáltja: — Egy milliót adok annak, aki elevenen kihuzza feleségemet.

Egy bátor és elszánt ember rögtön bele is ugrik a vízbe s néhány pillanat múlva már hozza is ki Kohnét. Kohn azonnal lefizet ötszáz ezer koronát.

— Pardon — mondja az illető — egy-milliót tetszett ígérni.

— Ja — mondja Kohn — magának csak fele jár, mert ezt az asszonyt félholtan huzta ki.

SPORT

Aranyszerleget tűz ki a JNS az alszövetség válogatottjai részére

Zagrebból jelentik: A JNS elnöksége elhatározta, hogy a királyserleg mintájára, melyet, mint ismeretes, a zagrebi alszövetség nyert meg,

arany serleget tűz ki az alszövetségi válogatott csapatok részére.

A serlegért ugyanolyan rendszer szerint játszanak az alszövetségi csapatok, mint a királyserlegért.

Az értékes kupa csak az esetben megy át valamelyik alszövetség birtokába, ha csapata egymásután ötször, vagy legalább kétszer győz a körmérkőzéseken.

A kupameccseket a JNS minden év augusztusában fogja lejátszani.

A zagrebi futball-derby. Zagrebból jelentik: Vasárnap lesz Zagrebben a futball-derby: a Gradjanszki—HASK mérkőzés. A csapatok esélyei egyformák.

Széppé

varázsol

ELIDA

IDEAL-SZAPPAN

Tisztább, enyhébb és sokkal kellemesebb illatu.

TŐZSDE

Zürich, okt. 27. Zárlat: Beograd 9.15, Páris 15.775, London 25.145, Newyork 518.5, Brüsszel 72.125, Milánó 22.75, Amszterdam 207.30, Berlin 123.30, Bécs 73.20, Szófia 3.75, Prága 15.35, Varsó 57.5, Budapest 72.625, Bukarest 2.90.

Zagreb, okt. 27. Zárlat: Páris 174—176, London 274.72—275.22, Newyork 56.47—56.67, Brüsszel 156—158, Milánó 248.68—250.68, Amszterdam 2267—2273, Berlin 13.4720—13.5020, Bécs 797.75—800.75, Prága 167.50—168.30, Budapest 791.75—794.75, Zürich 1092.58—1095.58.

Szentai gabonaárak, okt. 27. A keddi piacon a következő árak szerepeltek: Buza 290—295 dinár. Ótengeri 150—152.50 dinár. Csöves tengeri 80—85 dinár. Ujtengeri téli szállításra 117.50—120 dinár. Tavaszra hajóba szállítva 135—140 dinár. Takarmányárpa 135—140 dinár. Sörárpa 150—152.50 dinár. Zab 125—130 dinár. Köles 140—145 dinár. Muharmag 125—130 dinár. Here-mag 2500—2550 dinár. Rozs 175—180 dinár. Óbab 115—120 dinár. Ujbab 135—140 dinár. Mák 2250—2285 dinár. Irányzat: buzában lanya, tengeriben változatlan. Kínálat: gyenge. Kereslet: csekély.

Budapesti gabonatözsde, okt. 27. A határidőpiacon csendes üzletmenet mellett az árfolyamok változatlanok. Hivatalos árnegállapítások ezer koronákban: Magyar buza novemberre 396—398, zárlat 395—396, márciusra 430—432.5, zárlat 430—431, májusra 430—433.5, zárlat 430.5—431, külföldi buza

októberre 393, rozs márciusra 337—340, zárlat 338. A készárpiac is üzletellen volt, a kínálat tartózkodása folytán nem fejlődött forgalom. Az irányzat tartott. Hivatalos árfolyamok ezer koronákban: Buza 385—405, rozs 297.5—300, árpa 230—235, sörárpa 290—320, köles 180—190, zab 212.5—225, tengeri 252.5—255, repce 565—570, korpá 165—170.

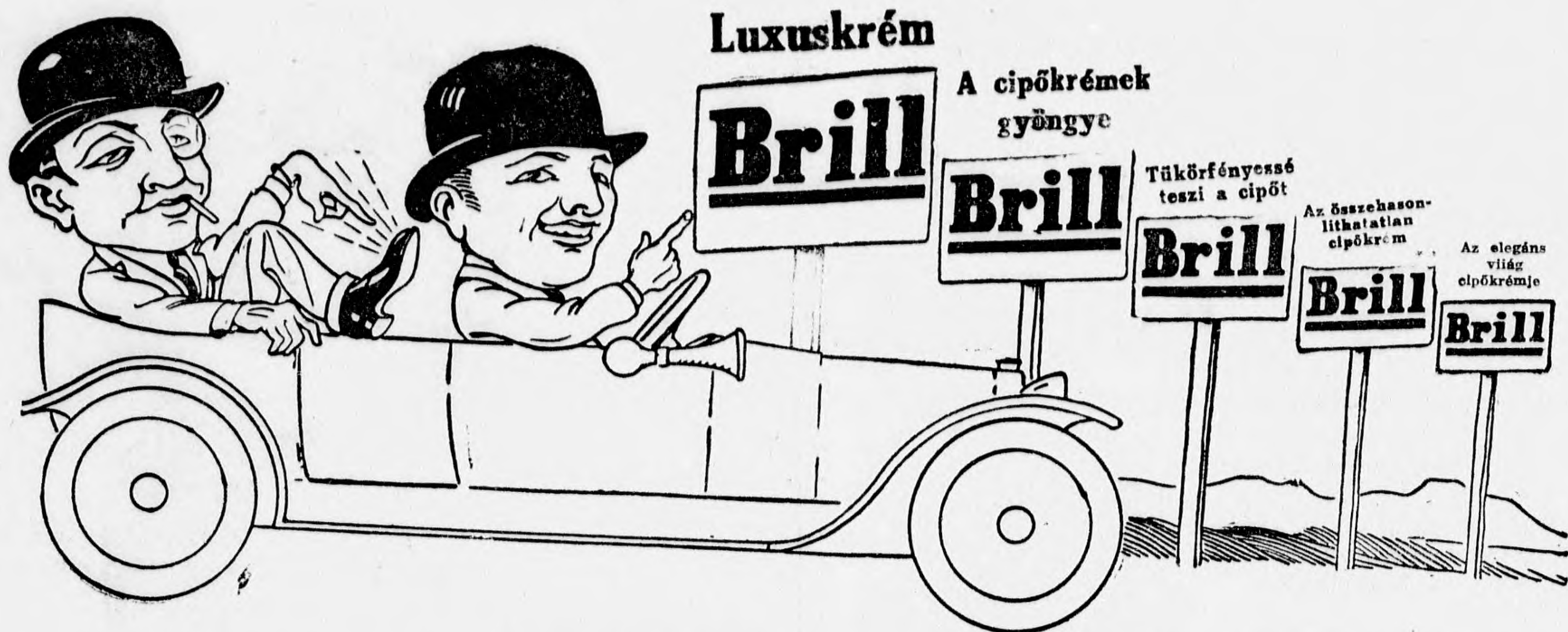
Csikágói gabonatözsde, okt. 27. Buza decemberre 142.75, buza májusra 147.75. Tengeri decemberre 77.375, tengeri májusra 84.625. Zab decemberre 44.125, zab májusra 48.25. Rozs decemberre 100.75, rozs májusra 106.875.

Newyorki gabonatözsde, okt. 27. Buza őszi vörös 154.25, buza őszi kemény 157.75. Tengeri 85.125. Liszt 710—740. Irányzat buzánál és tengerinél alig tartott, rozsnál csendes.

A NAGY BERLINI
RÁDIÓKIALLITÁS
UJDONSÁGAI!
3 LÁMPÁS
RÁDIÓKÉSZÜLÉK
Din. 1500

Garantált Európa vétellel!
A legnagyobb rádiókészülék és
alkatrészraktár!
ALTERNO MŰSZAKI
VÁLLALAT
Kr. Petra 26. NOVISAD Telef. 414
RÁDIÓBERENDEZÉSEK RÉSZLETFIZETÉSRE IS.
Kérjen árajánlatot! 7842

Brill

Egy doboz **Brill** cipőkrémmel minden fáradtság nélkül kétszerannyi cipőt tesz tükörfényessé, mint a konkurencia egy dobozával. Ily módon 50 százalékot takarít meg és cipője mindig vizmentes és tükörfényes lesz

Minden színben kapható!

Brill vegyészeti gyár **Beograd**

NYILT-TÉR

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, kik felejtethetetlen Lajos fiunk temetésén megjelentek és fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezuton mondunk köszönetet.

Nagy András és neje

Köztudomásra adom, hogy Dr. Bruk Ilija sombori ügyvédjelölt ur az én nevem alatt semmiféle privát vagy irodai ügyet nem jogosult fogatosítani.

Sombor, 1926. október 27.

Dr. Jagediç
ügyvéd Sombor

9941

Tóth Ferenc tulajdonát képező Pacsiri Mozit megvettem. Követelését mindenki hét napon belül nálam jelentse be, mert később nem lesz figyelembe véve.

Pacsir, 1926. október 24.

Kertész Ede

9915

Hirdetmény

Alulírott zárgondnok közhírré teszem, hogy a horgosi 877 és 939 sz. tlkvi bététekben felvett a kraljevbrei vasuti állomás közelében fekvő 11 hold 99 nsz.-öl területü ingatlanok (5 hold beültetett és jó karban levő szőlő, szántó és legelő) a rajta levő lakóházzal és gazdasági épületekkel együtt a folyó gazdasági évre dr. Vojnics Tunics István subotical ügyvéd irodájában f. évi október hó 31-én délelőtt 10 óraker nyilvános árverésen haszonbérbe fognak adatni. Közelebbi felvilágosítás ugyanott kapható.

Tumbász Ferenc
zárgondnok

9778

Minden nagyobb nemzetközi verseny győztese

TATRA-AUTÓK

megérkeztek. Az automobilonk csodája, a víz megfagyása lehetetlen, tehát mindig üzemképes, a legraktikusabb autó. 100 km-re 5 kg benzinn és 0.2 kg olajat használ el. Megtekinthető

AUTÓGARÁZS NOVISAD

9651

Sibinjani Jan'ku ulica 22.

Szőlőoltványok

2-3 éves gyökeres oltványok, egy éves amerikai gyökeres és sima vadvevesszők minden fajban valamint nemesített 2-3 éves gyümölcsfák megrendelhetők

SÉVAR LASZLÓ

mintaszőlő és szőlőoltvány telepe
PETROVARADIN (Majur) Postafiók 17
(Lerakat a vasuti raktárral szemben)

Arjegyzők kívánatra ingyen!

9328

Mihajlovói gazdaságomba szükségem van azonnali belépésre

egy gépészkovácsra

Inással rendelkezők előnyben. Ajánlatokat
NIKOLA NIKOLITS, VELIKI-BEČKEREK
Petrogradska 1.

9446

ULTRAPHON

korszakalkotó találmány a gramofonozás terén.

Heinrich J. Küchenmeister berini tudósnak sikerült a hanghullamok egybekapcsolásával és a rezonancia vezetésével oly készüléket konstruálni, amely hangszépség és hangerősség tekintetében minden eddigi készüléket messze fölülmul.

A csodával határos, hogy a készülék a hangokat mily tisztán és üdén-csendőn adja vissza, oiyahnyira, hogy az előadó művészt szinte magunk előtt látjuk, azonkívül a hangerősség folytán sokkal többen hallgathatják a készüléket.

Az egész külföldi sajtó a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a találmányról és a legutolsó lipcei vásáron elért siker leírhatatlan volt. Berlinben ma már Ultraphon-koncerteket és Ultraphon-bálokat tartanak.

Képviseleket keresünk mind a nagyobb városban.

Felvilágosítással szolgál:

„KOPAONIK“ R. T. BEOGRAD

Topličin venac 4.

9 28

A legmodernebb férfi és női cipők raktáron

Mérték után a legdivatosab cipőt angol és francia divattalp szerint. Javítások olcsón és ízletesen

Altman cipőüzletében Subotica, Vilsonova ul. 16. Pazekas-báz.

Előnyomtatótt kézimunkákat előfestett gobelineket sablónokat

teljes előnyomdaberendezéseket legolcsóbb áron, gyorsan és pontosan szállítunk

Arjegyzőket kívánatra díjtalanul küldünk!

Kézimunka és Sablónipar

Budapest, VI., Dob-uca 30

9703

Lignose

Vadászfegyverek, pisztolyok, eredeti füstnélküli vadásztöltények, vadász hűvelyek, pisztoly munició

Vezérképviselet és gyári lerakat:

PIRA D. D.

Zagreb

B-cesta 19/a 9766

Tűzifa

I-a gyertyán, cser,
kőris, tölgyhasáb
keverve

36 dinár

I-a bükkhasáb 38 D.

apritva és házhoz szállítva. Pontos mérés

Vujković J. és Társa fatelepén, Jukićeva 41. Telefon 669.
Tűzifa vagonkételekben olcsó napi áron.

LUXUS ÉS
TEHER-
AUTÓK

a legtökéletesebb és legalkalmasabb autók a vojvodinai utakhoz. Legmoder-
nebbül épített motor, felül vezényelt szelepekkel, bolygó kapcsolással, négy
kitűnő, hosszú és elasztikus rugóval, elegáns és kényelmes karosszéria.

AMERIKAN AUTO

WEIGAND & CO., SUBOTICA

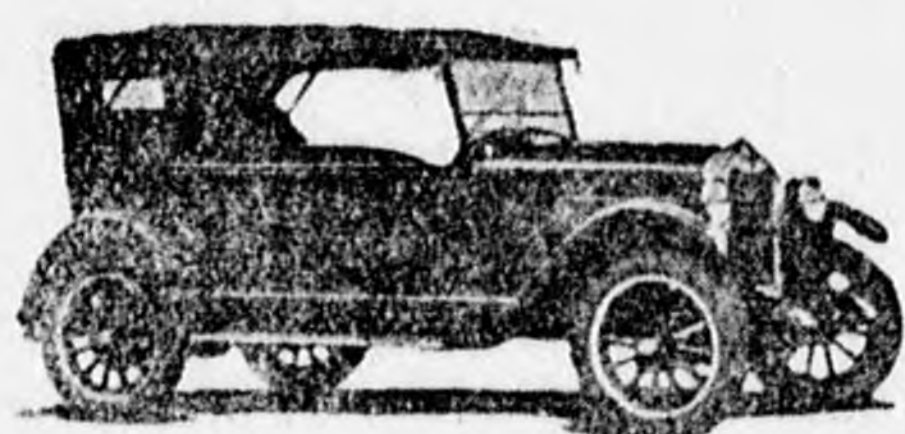
Paje Kujundžića ul. 4. — Telefon 447.

Nyilvános Vacuum „SPHINX“ benzintöltő állomás, összes autófelszere-
lési cikkek és mindenféle alkatrészek, „S. K. F.“ golyóscsapágyak, a
„Continental“ és „Good-Year“ autó-
gummik nagy lerakata.

Gummi-vulkanizáló műhely

AUTO GARAGE

JAVÍTÓ MŰHELY

Mie őt építő és téli tüzelő
anyagait beszerző, forduljon
bizalommal

Illgenn Károly

céghez,
Sokolska (Gombkötő) utca 17.
ahol a legolcsóbb áron vásá-
rolhat I-a meszet, beosztai
portland cementet, cement-és
keramit lapokat, faszenet,
poroszszent, bécsi gázzárási
kokszot, kovácsszent

I-a bükk és gyertyán
hasábfát főlvágvá is.

Minden rendelést házhoz
szállítunk

Háziasszonyok figyelmébe!

Olcsóbb, mint bárhol
Sphinx I-a koral és öntött
VASEDÉNYEK

kefék, sziták, piaci utazó és papír
KOSARAK

virág és kézimunka állványok
METEOR-KÁLYHÁK

tűzhelyek és kályhatálcák
LÁBTÖRLŐK

nagy váasztékban
Ehrenfreund Géza

háztartási és konyhafelszerelési
üzletében, Rudić ut. 1

Gesztenye
teljesen egészséges kilója
2 1/2 dinár

rózsaburgonyát
vagonkételekben minden
mennyiségben ajánl

Kiss István

Subotica.
barátok templomával szemben

Értesitem a n. 6. közönsége
hogy

cipészüzletemet

Manojlovićeva utca, Pletikosit
pajtaiba helyeztem át, ahol,
mérétek után

a legolcsóbban és a legújabb
modellék után vállalom rendelést

TÓTH ANTAL
cipészemester 7048

Cons-tűkő eladó

Virágcserepek

kaphatók
ILLGENNÉL

Sokolska (Gombkötő) ul. 17

Uránia gépselyem
a legjobb.

9901

Kapható mindenütt.

A világhírű Zwicky & Co. zürichi gép-
és selyemgyár SHS gyári lerakatát
Strosmajerova ul. 10 alól

Fra Ješe trg 6.

(a barátok temploma mellé)

helyeztem át.

MATIJA REH

Zwicky & Co. és Elektro Kemijska Tvornica D. D.

Kir. udvari szállító

9900

S. H. S. vezérképviselő

JUTÁNYOSAN ELADÓ

egy 8.5 Kw. 73 Amp. 2000 fordulatos, Simens
Schuckert alig használt egyenáramu dinamo
(110 volt) motornak is használható, ampermé-
rővel, kapcsolótáblával és szabályozóval. To-
vábbá egy 2.2 Kw. 150 voltos (a szombori
feszültséghez) Simens Schuckert alig használt
forgóárammotor indítóval.

Lówy Adolfnál, Osijek I.

Selyemárugyár.

9939

A legjobb, legizletesebb eredeti
édesnemes spanyol
„CRIMSON“

PAPRIKA

fehér és fekete

BORS, mandula és mogyoró,
„Bürgi“ és „Ementhal“ sajt

ugymint mindennemű fűszer és csemege
áru a legjutányosabb áron

Mladen M. Popović & Comp.

cégnél BEOGRAD

Vasina ulica 18. — Telefon 5-05.

9908

KAPHATÓ

Uj ruhát Twink

a régiből alakít

TWINK

Tisztít és fest egyuttal!
(24 gyönyörű árnyalat)

LEVER BROS. LTD.
Port Sunlight,
ENGLAND.

Tw. 76/9255

Minden kereskedésben és drogériában kapható.

Éjjeli mulató

uj berendezéssel, egye-
dül a városban, eset-
leg házzal együtt, csalá-
di ok miatt jutányo-
san eladó. Bela-
Crkva.

Barsonykalapok
már 150 dinártól
kaphatók

„PÁRIS“
SZENDI JOLÁNKA
kalapszalonjában
Subotica, Pašićeva-utca 9.

IDEBETEGEK

Természetes gyógymódom
INGYEN közlöm olyanokkal
is, akiknek eddig egy
gyógyszer sem használt

Jakob Schmidt
Novi-Vrban (Bácska)
Geleova ulica 294.

Megérkezett a hideg!

A szövött és kötött
mellények, kabátok, pulloverek ismét
aktuálisak váltak

VEGYEN KÖZVETLEN A GYÁRBÓL

Elegáns kivitel. Tartós minőség. Olcsó árak.

Beck Jenő

szövött és kötött áruk gyára Subotica, Pašićeva ulica 8.
Gőzfürdő mellett.

Hölgyek figyelmébe!

Hajvágás, ondolás, hajmosás,
manikűr, hajfestés, babajavítás
és szakmába vágó bármilyen
munka a legjutányosabban, leg-
gyorsabban és legpontosabban
készül. Bármilyen hajunkát el-
vállalok, vágóit és kihullott hajat
veszek — Vidékről hozott baba-
javítást azonnal elkészíték. 8998

Lagner János

uri- és női fodrász
Subotica, Pašićeva ul. 6.

Tyukszem

Védjegy
Kapható Lerakatoknál minden
gyógyszertárban vagy egyene-
sen a gyárból és főlérakatból:
M. HRNJAK gyógyszerész
SISAK 7008

KORZÓ MOZI

Csütörtök—Vasárnap

Fanamet film Adolf Menjou a híres diplomata és nocsábitó ismét bemutatja utolérhetetlenül finom játékát

A király szórakozik

Bredeti francia vígjáték Flur és Calvet szindarabja után. Csodás színezett felvételek. Nemesak a filmen, de a Kert moziban is fagypontra volt midőn

ZORO-HURU

Téli szerelem . . .

c. filmjét játszották.

Aki nem látta ZORO-HURUT a hiány miatt ingyen nézheti meg most a

KORZÓBAN

ha jegyet vált az első slágerhez . . .

A Liffa mozi megnyitja díszelőadásán
Strogof Mihály, Verne regény kerüli színe

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címező kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk. Kérdezőkódokhoz válaszlevegő melléklendő.

Jóforgalmu vendéglő szállodával. 10.000 lakosu bácskai városban. hosszú lejáratu törlesztésre is. olcsón eladó. Crvenka Stock. 9680

Gőzcseplő és motoros garnitúrák. külön cseplők. fogóbilok. motorok. motoros morzsolók eladók. Ugyiszintén veszek gazdasági gépeket és motorokat Vadócz Károly. B.-Topola. 9633

Seck - féle hengerek Mod. M. 800x250 egy pár sima hengerrel. használt. jó állapotban olcsón eladó. A hengerek még üzemben megtekinthető. Paull Sándor hengermalom. Kovin (Banat). 9947

10 lánca föld Palicon tanúval és 6 lánca a napkeleti ugarakban kiadó. Érdeklődni lehet: I. kör. Vilsonova ul. 28. — Ugyanott pinchehelviség és nagy udvarhelviség kiadó. 9945

Férfi télikabát és vas-kálvha eladó. Paie Kujundzić ul. 13. 9861

KÜLÖNFÉLE

Butorozott szoba beltéren kiadó. esetleg konyhával is Cim a kiadóban. 9925

Legolcsóbban vásárol kész férfi-, női- és gyermekruhákat Földes Samu újonnan berendezett ruhaárúházában. Gyümölcspiac. Rudics utca. Divatos férfiöltöny 500 din., férfi raglán 600—700, fiu télikabát 475, lánykabát 350, női raglán 550, gummi köpeny 250, szövetszumi 450, bőrkabát 850, szőrmebéllel 975, divatnadrág 225, munkaköpeny 145 és öltöny 165. Vidékre utárvétellel, meg nem felelés esetén a pénzt visszaküldöm. — Saját érdekében ügyvelien a címre. Földes Samu ruhaárúháza. Külön osztály mérték utáni rendelésre. 5905

Legújabb plissé mintákkal din. 20 egy aljat készítenek. Engl varrógépüzletben. 8345

Helleseus »Record« zseblámpa batteriák. Dupla ár. ötszörös tartósság. — Gyári lerakat: Viking k. d. Zagreb. Boskovičeva 46. 9870

Kétszobás lakás mellékhelyiséggel. különbejáratu butorozott szobák, beltéren kiadó. Családi házak. teherautó. ebédli. szalon. csillárok. Meteor-kálvha eladó. Langné. Pašičeva 3. I. em. 9948

Zenekedvelők figyelmébe!

A mai naptól kezdve üzletben állandóan zongora és zongorista áll a t. vevőközönség rendelkezésére. A legújabb slágerek már megérkeztek és vételkötelezettség nélkül meghallgathatók. — Ez az ujtás különösen a zenetanárok előnyére szolgál a zenedarabok megválogatásánál tanítványaik részére. —

Teljes raktár iskola- és tanulmánykottákból!

Rendkívül olcsó árak!

Zenebarátok közölkék címüket, hogy folytatólagosan megküldhessem címükre az újdonságokat ismertető jegyzékeimet. Vevőimnek mindenkor szívesen szolgálak felvilágosításokkal zenei és irodalmi kérdésekben

V I G
zeneműkereskedése
SUBOTICA

958

NARODNI BIOSKOP

Ma utoljára Schickkraut monumentál filmje!

Jákob fiai

hatalmas zsidó tragédia 9 könyvnyekig megható felvonásban

Főszerepben:
Rudolf Schickkraut

Péntektől—vasárnapig

Luciano Albertini és Vivian Gibson

kitűnő filmje

„A párizs királva“

c. 6 felvonásos izgalmas kalandor attrakció

Főszerepben a kitűnő

Luciano Albertini és Vivian Gibson

a Marica grófnő kitűnő főszereplője.

Mint kísérő 2 felvonásos burlesk.

Karácsonvi vásárra beérkezett árúim elhelyezése végett az áraitat mélyen leszállítottam. Kérem m. t. vevőimet erről meggyőződni és esetleg a megfelelő műtárgyat vagy képeket bizonyos alkalomra már most rezerváltatni. Balog Lina Subotica. 9860

Két üzlethelviség Sentai ut 10. szám, november 1-ére kiadó. Ugyanott egy nagy márványvult eladó. 9834

Uj és használt zongorák pianinok

a legnagyobb választékban legolcsóbb ár mellett 18 havi részletre és kölcsönbe csak!

RAAB KÁROLY

zongora raktárában kaphatók SOMBOR, Bácska. 8357

150 dinár egy vagon dunai homok, vagonba rakva, Dunapart, Bogojevo. A szállítást az ár viz után újra megkezdtem. Ádám József. 9586

Ruhavásár! Siessünk Eiser Izsóhoz szebbnél szebb nőiféltő modellek érkeztek és olvan olcsón árusítia! Mi férfiöltönyt, télikabátokat a fiuknak is csak ott veszünk! Legolcsóbban csak Eiser Izsónál vásárolhat. Barátok temploma során. 9215

Plisszé és gouvrirozást a legújabb bécsi mintákkal olcsón és pontosan vállal olzv. Hollanderné. Párhuzamos-ut. Cziglerház. 9157

Kersek vagonvételre I-a rózsa-krumplit. Árjajlatok franko Osijek. Csak elsőrendű áru ön tekintetbe. Dragutin Obendorfer. Osijek. I. Zagrebačka ulica 10. 9933

Ruhavásár! Siessünk Eiser Izsóhoz szebbnél szebb nőiféltő modellek érkeztek és olvan olcsón árusítia! Mi férfiöltönyt, télikabátokat a fiuknak is csak ott veszünk! Legolcsóbban csak Eiser Izsónál vásárolhat. Barátok temploma során. 9215

Ruhavásár! Siessünk Eiser Izsóhoz szebbnél szebb nőiféltő modellek érkeztek és olvan olcsón árusítia! Mi férfiöltönyt, télikabátokat a fiuknak is csak ott veszünk! Legolcsóbban csak Eiser Izsónál vásárolhat. Barátok temploma során. 9215

Ruhavásár! Siessünk Eiser Izsóhoz szebbnél szebb nőiféltő modellek érkeztek és olvan olcsón árusítia! Mi férfiöltönyt, télikabátokat a fiuknak is csak ott veszünk! Legolcsóbban csak Eiser Izsónál vásárolhat. Barátok temploma során. 9215

Ruhavásár! Siessünk Eiser Izsóhoz szebbnél szebb nőiféltő modellek érkeztek és olvan olcsón árusítia! Mi férfiöltönyt, télikabátokat a fiuknak is csak ott veszünk! Legolcsóbban csak Eiser Izsónál vásárolhat. Barátok temploma során. 9215

Ruhavásár! Siessünk Eiser Izsóhoz szebbnél szebb nőiféltő modellek érkeztek és olvan olcsón árusítia! Mi férfiöltönyt, télikabátokat a fiuknak is csak ott veszünk! Legolcsóbban csak Eiser Izsónál vásárolhat. Barátok temploma során. 9215

Ruhavásár! Siessünk Eiser Izsóhoz szebbnél szebb nőiféltő modellek érkeztek és olvan olcsón árusítia! Mi férfiöltönyt, télikabátokat a fiuknak is csak ott veszünk! Legolcsóbban csak Eiser Izsónál vásárolhat. Barátok temploma során. 9215

Ruhavásár! Siessünk Eiser Izsóhoz szebbnél szebb nőiféltő modellek érkeztek és olvan olcsón árusítia! Mi férfiöltönyt, télikabátokat a fiuknak is csak ott veszünk! Legolcsóbban csak Eiser Izsónál vásárolhat. Barátok temploma során. 9215

Ruhavásár! Siessünk Eiser Izsóhoz szebbnél szebb nőiféltő modellek érkeztek és olvan olcsón árusítia! Mi férfiöltönyt, télikabátokat a fiuknak is csak ott veszünk! Legolcsóbban csak Eiser Izsónál vásárolhat. Barátok temploma során. 9215

Ruhavásár! Siessünk Eiser Izsóhoz szebbnél szebb nőiféltő modellek érkeztek és olvan olcsón árusítia! Mi férfiöltönyt, télikabátokat a fiuknak is csak ott veszünk! Legolcsóbban csak Eiser Izsónál vásárolhat. Barátok temploma során. 9215

Ruhavásár! Siessünk Eiser Izsóhoz szebbnél szebb nőiféltő modellek érkeztek és olvan olcsón árusítia! Mi férfiöltönyt, télikabátokat a fiuknak is csak ott veszünk! Legolcsóbban csak Eiser Izsónál vásárolhat. Barátok temploma során. 9215

Ruhavásár! Siessünk Eiser Izsóhoz szebbnél szebb nőiféltő modellek érkeztek és olvan olcsón árusítia! Mi férfiöltönyt, télikabátokat a fiuknak is csak ott veszünk! Legolcsóbban csak Eiser Izsónál vásárolhat. Barátok temploma során. 9215

Ruhavásár! Siessünk Eiser Izsóhoz szebbnél szebb nőiféltő modellek érkeztek és olvan olcsón árusítia! Mi férfiöltönyt, télikabátokat a fiuknak is csak ott veszünk! Legolcsóbban csak Eiser Izsónál vásárolhat. Barátok temploma során. 9215

Ruhavásár! Siessünk Eiser Izsóhoz szebbnél szebb nőiféltő modellek érkeztek és olvan olcsón árusítia! Mi férfiöltönyt, télikabátokat a fiuknak is csak ott veszünk! Legolcsóbban csak Eiser Izsónál vásárolhat. Barátok temploma során. 9215

Ruhavásár! Siessünk Eiser Izsóhoz szebbnél szebb nőiféltő modellek érkeztek és olvan olcsón árusítia! Mi férfiöltönyt, télikabátokat a fiuknak is csak ott veszünk! Legolcsóbban csak Eiser Izsónál vásárolhat. Barátok temploma során. 9215

Ruhavásár! Siessünk Eiser Izsóhoz szebbnél szebb nőiféltő modellek érkeztek és olvan olcsón árusítia! Mi férfiöltönyt, télikabátokat a fiuknak is csak ott veszünk! Legolcsóbban csak Eiser Izsónál vásárolhat. Barátok temploma során. 9215

Apollo Novisad

28.

Monte Carlo

főszerepben:
BETTY BALFOUR

JÖNI Péntektől JÖNI

„A keringő királynő“

(An der schönen blauen Donau)

Lya Mara-Harry Liedtke-vel.

A város központján kapu mellett közvetlen bejáratu két szobából álló irodahelviség butorozva november 1-re beérkezhető. — Cim a kiadóban. 9943

Modern hálószoba. zongora és varrógép Vilsonova 22. alatt eladó. 9949

Fiatal házaspár csinos butorozott szobát keres. lehetőleg a Sombori uton. Cim: Postafiók 99. 9940

Különbejáratu parkettás uccai szoba. esetleg teljes ellátással. kiadó. — Ugyanott elsőrendű házikoszt kihordásra is kapható. Bővebbet: Senoe ul. 21. 9927

Házvezetőnői állást keres rögtöni belépésre 31 éves intelligens uriaszony. A háztartás minden ágában jártas. Leveleket a kiadóba »Remény« jellegre kérek. 9918

Elegáns uccai szoba beltéren egy személyre azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 9926

Butorozott szoba. egy vagy két személy részére. azonnal kiadó. Bővebbet Grün Márk cipészüzletében. Ciril i Method trg. 9926

Házvezetőnői állást keres rögtöni belépésre 31 éves intelligens uriaszony. A háztartás minden ágában jártas. Leveleket a kiadóba »Remény« jellegre kérek. 9918

Elegáns uccai szoba beltéren egy személyre azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 9926

Butorozott szoba. egy vagy két személy részére. azonnal kiadó. Bővebbet Grün Márk cipészüzletében. Ciril i Method trg. 9926

Házvezetőnői állást keres rögtöni belépésre 31 éves intelligens uriaszony. A háztartás minden ágában jártas. Leveleket a kiadóba »Remény« jellegre kérek. 9918

Elegáns uccai szoba beltéren egy személyre azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 9926

Butorozott szoba. egy vagy két személy részére. azonnal kiadó. Bővebbet Grün Márk cipészüzletében. Ciril i Method trg. 9926

Házvezetőnői állást keres rögtöni belépésre 31 éves intelligens uriaszony. A háztartás minden ágában jártas. Leveleket a kiadóba »Remény« jellegre kérek. 9918

Elegáns uccai szoba beltéren egy személyre azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 9926

Butorozott szoba. egy vagy két személy részére. azonnal kiadó. Bővebbet Grün Márk cipészüzletében. Ciril i Method trg. 9926

Házvezetőnői állást keres rögtöni belépésre 31 éves intelligens uriaszony. A háztartás minden ágában jártas. Leveleket a kiadóba »Remény« jellegre kérek. 9918

Elegáns uccai szoba beltéren egy személyre azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 9926

Butorozott szoba. egy vagy két személy részére. azonnal kiadó. Bővebbet Grün Márk cipészüzletében. Ciril i Method trg. 9926

Házvezetőnői állást keres rögtöni belépésre 31 éves intelligens uriaszony. A háztartás minden ágában jártas. Leveleket a kiadóba »Remény« jellegre kérek. 9918

Elegáns uccai szoba beltéren egy személyre azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 9926

Butorozott szoba. egy vagy két személy részére. azonnal kiadó. Bővebbet Grün Márk cipészüzletében. Ciril i Method trg. 9926

Házvezetőnői állást keres rögtöni belépésre 31 éves intelligens uriaszony. A háztartás minden ágában jártas. Leveleket a kiadóba »Remény« jellegre kérek. 9918

Elegáns uccai szoba beltéren egy személyre azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 9926

Butorozott szoba. egy vagy két személy részére. azonnal kiadó. Bővebbet Grün Márk cipészüzletében. Ciril i Method trg. 9926

Házvezetőnői állást keres rögtöni belépésre 31 éves intelligens uriaszony. A háztartás minden ágában jártas. Leveleket a kiadóba »Remény« jellegre kérek. 9918

Elegáns uccai szoba beltéren egy személyre azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 9926

LEVELEZÉS

Barátságos és kedvelés uriember keresi azon fiatal magánvos urileány vagy asszonyka ismeretségét. kit anyagilag bővebben támogatna. »Igaz barát« jellegre. 9822

Mária kéri Legnagyobb problémát adia jelét jóindulatának s ezzel alkalmat megoldásra azzal, hogy ír »Most vagy soha« jellegre a kiadóba. 9936

HÁZASSÁG

Házasságot legjobb családoknál díszkréten elintézek Megbizást elfogad »Doktorné« Subotica. Uicim: Pašičeva 3. 9072

FOGLALKOZÁS

Írógépelni jól tudó fiatal leány irodai alkalmazást keres lehetőleg azonnalra. Cim a kiadóban. 9910

Burgonyaszállítókat keresek. Ajánlatok német nyelven Commercial Agency Jaffa P. O. B. 261 címre küldendők. 9904

60 HP kompresszorloze Bena Dieselmotoromhoz szakképzett gépészt keresek. 20—25.000 dinár biztosíték megkívántatik. Jelige: »Nyugodt és gond nélküli megélhetés. 9897

Nevelőnő idősebb. jó bizonyítványokkal a Bánátba azonnalra kerestetik. Cim: Schmolka hirdetőirodában Novisad. Jevreiska 7. 9873

Nagvobb kaucióval pénztárnoki vagy más bizalmi állást keresek. Cim a kiadóban. 9857

Jómunkás kötőszegéd azonnal állandó alkalmazást nyerhet, ki Zsakard kötőszegéd önállóan tud dolgozni. Varga Flórián. gvanifonó és kötőde. Subotica. Trumbičeva 3. 6756

Kocsis azonnalra felvétetik. Berger-malomban. 9944

Soffírt keresek. kizárólag elsőrendűt. gyakorlatlalt. jó bizonyítványokkal. — Cim a kiadóban. 9924

A Hartmanné egy francia társalkodónót keres. — Asszonyt vagy leányt. — Jelentkezni a Bácsmegyei Napló kiadóiban. 9946

Fiatal könyvkötősegédet. ki e szakmában teljesen jártas. mielőbbi belépésre keresünk. — Jovánović könyvkötészet. Novibečei. 9938

Úgyes utazó. aki a Bánátban. Bácskában és Szlavóniában jól be van vezetve. jutalék ellenében keres jóímenő cikkeket Kézmű-, rövidárúüzleteket. drogériákat és vegyeskereskedéseket látogatok. Rudolf Rechnitzer. Vršac Njegoševa 17. 9920

VÉTEL-ELADÁS

Tizenkét finom kivitelű ebédlőszék. egy villanycsillár. egy nyolcfiókos iókarban levő óraszáttal utányosan eladó. Cim a kiadóban. 9909

Kártyatisztító és vágógépek teljes felszereléssel utányosan eladók. — Cim a kiadóban. 9893

Eladó üzemben álló 10 HP szivógázmotor 6/A. Irusz-darálóval és egy 10 HP magános Kornik szivógázmotor. Lengyel Miklós Senta. Beogradszka (Árpád) ul. 73. 9852

Két lánca szőlő Radonovácson épülettel kedvező fizetéssel eladó. Telefon 92. 9862

Használt Ford-autók nversolajhajtással is eladók. Autó Weizand & Co. Subotica. 9828

Eladó kisebb családi ház. Érdeklődni vasár- és ünnapnap délután V. Rudnička ul. 10. Birkás fatereskedés melletti kis ucca. 9746

Első Bánáti Cseréngyár (Ringofen) Aranitzky és Társa tulajdona kedvező áron szabadkézből eladó. Üzemképesség kétmillió cserép. Közelebbi felvilágosítást nyuit nyuit Liubica Aranitzky Opovo. Banat. 9786

Lakómentes ház fűszerüzlettel eladó. Horvát Antal. V. Mokrančeva 15. 9942

OLCSÓ TŰZIFA

I-a bükkhasáb 35 dinár
apritva és házhoz szállítva.

Gerber sörgyár fatelepén Kosztina 2. Telefon 520.

Garantált bécsi kocsz és dorogi szén olcsóbban, mint bárhol kapható.